

Magyar Nemzeti Ujság

1. p.

15. évfolyam

Noviszád, 1934 augusztus 16, csütörtök

190. szám

Baldwin Franciaországban Lebrunnal találkozik

Angol-francia katonai szövetség készül?

Londonból jelentik: Angol politikai körökben a közeli napokban várják a franciaországi autótúrán levő Baldwin angol kormányalelnök találkozóját Lebrun francia köztársasági elnökkel.

A francia lapok értesülései szerint a találkozó Lorrainben fog végbemenni, ahol Lebrun szabadságát tölti.

A Daily Herald című angol lap rámutat arra, hogy nem véletlen műve, hogy a találkozó épen a francia határon, a francia erődítmények zónájában történik. Baldwin ugyanis nagy érdeklődést tanúsít a francia határmenti erődítmények iránt.

Egyes lapok szerint a találkozó azokkal a tervekkel van összefüggésben, amelyek egy angol-francia katonai szövetségre vonatkoznak.

GRANDI

Göring autobalesetet szennvedett

A porosz miniszterelnök állapota súlyos, de nem életveszélyes

Berlinből jelentik: Göring porosz miniszterelnök autója München és Berchtesgaden között Eubling közelében összeütközött egy teherautóval. Az országuton egy teherautó haladt, amelyet egy személyautó ki akart kerülni, akkor érkezett oda Göring autója, amelyet a porosz miniszterelnök személyesen vezetett. Göring azt hitte, hogy a két autó között előrejuthat, ez azonban nem sikerült és kocsija összeütközött a teherautóval. Az összeütközés elég erős volt és Göring autójának baloldala teljesen összezúzódott. Göring az autó baloldalán ült és az összeütközés következtében a hátán súlyos zúzódásokat szenvedett. Göring autójának többi utasai csak könyebben sérültek meg.

Göringet autón a rosenheimi kórházba szállították, ahol megvizsgálták és kötéssel látták el, majd néhány óra múlva obersalz-

bergi villájába szállították. Hitler, amikor értesült a balesetről, még éjjel meglátogatta Göringet.

GÖRING

Az osztrák kancellár és külügy- miniszter pénteken fogadják Papent

Bécsből jelentik: Papen az új bécsi német követ tegnap érkezett meg Bécsbe. Az eddigi megállapítások szerint Berger-Waldeck külügyminiszter és Schuschnigg kancellár pénteken fogadják a német követet.

Ki lesz a bécsi olasz követ?

Papen bécsi követté történt kinevezése

azt mutatja, hogy Ausztria igen fontos szerepet játszik Közép Európában. Mussolini olasz miniszterelnök is ismeri Bécs fontosságát és ezért legjobb diplomatáinak egyikét akarja oda kinevezni. Az Echo de Paris szerint, ha Suvich külügyi államtitkár elfogadja a bécsi követi állást, akkor őt nevezi oda ki Mussolini, de ha nem akarna megválni az államtitkárságtól, akkor Grandi londoni olasz követ menne Bécsbe.

A német népszavazás nagy külpolitikai jelentőséggel bír

Neurath német külügyminiszter felhívása a német néphez

Neurath báró

Berlinből jelentik: Neurath báró német külügyminiszter az augusztus 19-i népszavazás előtt intő szóval fordult a német nemzethez és ebben hangsúlyozta, hogy a vasárnapi népszavazás nemcsak belpolitikailag fontos, hanem külpolitikai szempontból is. Az augusztus 19-i népszavazáson rakják le az új német külpolitika irányát és teszik meg az első lépést ennek megvalósítása érdekében.

Szokolnyikov lesz az új párisi szovjet nagykövet

Párisból jelentik: A Temps című lap megbízható forrásból úgy értesül, hogy párisi szovjet nagykövetté Szokolnyikovot nevezik ki, aki eddig a szovjet külügyminisztérium keletázsiai osztályfőnöki minőségben működött és Litvinov egyik főmunkatársa volt.

A lap szerint Szokolnyikov kinevezése már csak rövid idő kérdése. A Temps örömet fejez ki a kinevezés felett, mert Szokolnyikov francia diák volt és teljesen francia szellemben és kulturában nevelkedett. Párisban végezte középiskoláinak egy részét majd később ugyancsak Párisban szerezte meg a jogi doktori címet is.

Spanyolországban mozgósítást rendelnek el az általános sztrájk fennálló veszélye miatt

Párisból jelentik: Madridi jelentés szerint Hidalgo spanyol hadügyminiszter megerősítette a spanyol szocialista „El socialista” című újság híradását, amely szerint a spanyol kormány a legrövidebb időn belül elfrendeli az általános mozgósítást.

Ezzel kapcsolatban Hidalgo spanyol hadügyminiszter kijelentette, hogy

a mozgósítás csupán kísérleti jellegű és hogy azt nem úgy kell tekinteni, mint a háborús veszély elleni védekezést, vagy olyan eseményt, amely politikailag csak a legcsekélyebb gondot is okozhatná, ezzel

szemben azonban jólétesült politikai körök állítása szerint

az általános mozgósítást azért rendelik el mert az utóbbi időben forradalmi megmozdulástól és általános sztrájkától lehet tartani.

Rómától — Varsóig

Lengyelország is csatlakozik a római egyezményhez?

A Beográdi Stampa című lap mai számában londoni jelentés alapján „Új hatalmi csoportosulás” címen a következő cikket közli:

A Foreign Office-hez közelálló körökben új európai hatalmi csoportosulás eshetőségével számolnak. E tekintetben nagy jelentőséget tulajdonítanak Gömbös Gyula magyar miniszterelnök közeli varsói látogatásának. A magyar miniszterelnök szándéka állítólag az, hogy Lengyelországot is bevonja a római egyezménybe.

Budapesti értesítések szerint Gömbös diplomáciai feladata Varsóban a következőkben áll: Magyarország szilárdan kitart a római egyezmény mellett és nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy ehhez Lengyelország is hozzájáruljon.

Külpolitikai téren Magyarország kötve van az olasz politika nagy irányaihoz. Ha olasz-francia közeledés jönne létre, Lengyelország a közvetítő szerepét játszana Budapest és Páris között, abban az esetben pedig, ha új német-olasz megegyezés jönne létre, igen hasznos volna a szorosabb együttműködés Magyarország és Lengyelország között.

Tekintet nélkül az események kifejlődésére, Magyarországnak és Lengyelországnak a legrövidebb időn belül közös és egyetemes célja lesz: a francia-olasz-német

megegyezés megvalósítása.

GÖMBÖS GYULA

Gazdasági tekintetben egy Magyarországnak, mint Lengyelországnak érdeke egy nagyobb középeurópai gazdasági terület megteremtése. Ezért szükséges a két állam konkrét együttműködési lehetőségeinek tanulmányozása és pontos megállapítása. Londoni politikai körökben úgy vélik, hogy Gömbös lengyelországi útja a kisantant élénk diplomáciai tevékenységét váltja majd ki.

Amerika újabb 180 millió dollár papírpénzt bocsát ki

Newyorkból jelentik: Morgenthau pénzügyi államtitkár a leghatározottabban megígérte azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy Amerika újabb bankjegyeket akar

kibocsátani. A kormány mindössze 180 millió dollár értékű ezüstjegyet fog kibocsátani, nagyobb összegű bankjegy kibocsátására azonban nem gondol.

A szombori Sport nyerte nagy fölénnyel a dunabánsági uszóversenyt

Tegnap délután tartották meg Szomborban a Kralja Petra csatornában a dunabánsági uszóbajnoki versenyeket igen kevés résztvevővel és csekély érdeklődés mellett. A versenyre mindössze a szombori Sport, a szubotical Sport és a becskeréki Vojvodina nevezte be uszóját.

Becskerékről Balla országos bajnok jelent meg a versenyen.

Részletes eredmények a következők:

400 méteres gyorsuszás: 1. Balla (becskeréki Vojvodina). 2. Grainszki (szombori Sport). 4 in-

duló.

50 méteres subjunior: 1. Gavrilov (Szubotica). 2. Lennert (Szombor). 12 induló.

100 méteres hátszás: 1. Vermes (Szubotica). 2. Csávossy (Szombor). 5 induló.

50 méteres hölgyuszás: 1. Lehnert Cunca (Szombor). 2. Fischer Zsuzsa (Szombor). 4 induló.

100 méteres melluszás: 1. Vukicsévics I (Szombor). 2. Matin (Szombor). 3 induló.

100 méteres gyorsuszás: 1. Vukicsévics Voja (Szombor). 2. Toma (Szombor). 5 induló.

50 méteres junior: 1. Vukicsévics II (Szombor). 2. Gavrilov (Szubotica). 7 induló.

3 x 50 méteres vegyes staféta: 1. Szubotica. 2. Szombor.

4 x 50 méteres sprint staféta: 1. Szubotica. 2. Szombor.

Vízipóló: Szombor—Szubotica 8:0 (5:0).

Szubotica komolytalan ellenfél volt a szombori csapatnak. A gólokat Gradinszki (4), Vukicsévics (2) és Milagyev (2) dobták.

A pontversenyt Szombor nyerte 72 ponttal, a második Szubotica 39 ponttal.

Az osztrák kancellár augusztus 21-én utazik Olaszországba

Stahremberg nem találkozott Mussolinival

Bécsből jelentik: Schussnig osztrák kancellár augusztus 21-én utazik Olaszországba, hogy Mussolinival tanácskozzon. Mivel akkor még mindig folynak az olasz hadgyakorlatok, a kancellár és a Duce nem Rómában, hanem egy más városban találkoznak.

Stahremberg osztrák alkancellár, aki meglátogatta az Olaszországban táborozó osztrák ifjúságot, visszautazott Bécsbe, anélkül, hogy Mussolinival találkozott volna.

Robbanás a malomban

Sulyos szerencsétlenség történt hétfőn az esti órákban a bocsári Dudás motormalomban.

Radulov Koszta vendéglős 16 éves Danica nevű leánya a malomba vitt rádió akkumulátorukat, megtöltés végett. A malomtulajdonos öccse, Dudás Tibor vette át az akkumulátort. Alig nyult azonban az áramgyűjtőhöz, mikor az

irtózatos zajjal felrobbant.

A szereterepülő darabok

sulyosan megsebesítették Radulov Danicát, kezén és arcán, valamint a balszemén. Dudásnak jobb keze és felsőteste sérült meg.

A robbanó áramgyűjtő teljesen tönkretette a leány és Dudás ruháját és husz zsákokat szaggatott darabokra.

A hatalmas zajjal járó robbanásra az egész környék lakossága a malomba sietett. A sebesülteket azonnal orvoshoz szállították. Különösen Radulov Danica sérülései sulyosak, életét azonban nem fenyegeti veszély.

A hatóságok megindították a vizsgálatot a robbanás ügyében.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.

Amit az olvasó mond:

Fekete éccaka borul az uccánkra...

Kedves szerkesztő ur!

mi ugyan már számtalanszor kérvényeztük és valószínűleg ezerszer is kérvényeztük majd, de még akkor sem lesz világosság...

Pedig hát a világ kezdete is azzal kezdődött, hogy világosságot derítettek a föld golyóbsíra. Világosságot, amire ugyan éjszaka nem lenne valami nagy szüksége a becsületes léleknek, ha nem lenne történetesen vasuti tisztviselő. Mert a vasuti tisztviselők hivatása, sajnos, olyan, hogy csak késő éjszaka térhetnek haza.

Képzelteti azután kedves Szerkesztő ur milyen nagy öröm, ha nehéz munkánk után békés hazafelé mentünkben sohasem tudjuk, mikor törjük ki a nyakunkat.

A Futaki ut telepi részéről van szó, amelyet pedig leginkább vasuti tisztviselők laknak. Az uccán a járda mellett, a gödröket, kődarabokat és egyéb kellemes meglepetéseket leszámítva, még köoszlopok is emelkednek. Az ember végigbukdácsol az uccán és csak akkor veszi észre a köoszlopot, ha már szerencsésen keresztülbukott rajta. Ilyenkor azonban nem zúgódik, de szívbéli sóhaj fakad ajkán és örül, hogy nem törte ki a nyakát.

Persze, mindezt nagyon vidám dolog lehet olvasni azoknak, akik kivilágított uccákon térnek meg házukba. Azonban mi sem vagyunk szerénytelenek és épen nincsenek nagy igényeink. Annyit kérnénk pusztán, hogy az ut a Szubotieska uccától a Graskova uccáig terjedő részén, a már felállított, bár egymáshoz nem közel lévő villanyoszlopokra egy-egy égőt is helyeztessen el a város, amelyeket meggyújtani se felejtssenek el...

Kérésünk annál is indokoltabb, mert erősen közelednek a gyorsan sötétedő őszi napok, amikor az egész ucca lakóinak élete veszélyben forog. Abban a reményben, hogy nyilvános kérésünk talán előbb meghallgatásra talál, fogadja kedves Szerkesztő ur hálás köszönetünket szíves közléséért.

A Futaki ucca boldogtalan lakói.

Adófizetési felhívás

A noviszádi állami adóigazgatóság az alábbiak közlésére kérte fel lapunk szerkesztőségét:

Az összes adók harmadik negyedének végső határideje augusztus 15. Ugyanakkor jár le a földadó feléve és ezen a határnapon kell befizetni valamennyi esedékes adórészletet is.

Az adófizetőket saját érdekükben nyomtatékosan felhívják, hogy léghésőbb augusztus 15-én feltétlenül fizessék be illeteiket. Ellenkező esetben szigorú végrehajtást foganatosítanak az adóhivatalok. A végrehajtás pedig nemcsak kellemetlenségekkel jár, de maga után vonja a végrehajtási költségeket és a 6 százalékos késedelmi kamat felszámítását is.

Ezzel a felhívással összhangban közlik, hogy azok, akik augusztus 15-ig nem tettek eleget adókötelelességeiknek, nyolc napon belül kamatosztól együtt feltétlenül egyenlítsék ki adótartozásaikat, mert augusztus 24-től kezdődően lefoglalják és nem fizetés esetén árverés útján eladják a lefoglalt holmit.

Halálrsebzett egy kilenc-gyermekes apát a szabadon bocsájtott fegyenc

Véres és részleteiben különösen szomorú esemény tartja izgalomban a szerémségi Ruma lakóit

Zinajics Bránkó, rumai telepest csak nemrég bocsájtották haza a börtönből, ahol régebbi bűnéért töltötte ki büntetését. A többi rumai telepes, akinek már börtönbe jutása előtt sok bajuk volt Zinajics-csal, most igyekezett elkerülni a rosszhírű embert.

A kiszabadult fegyenc különösen érzékeny bosszút eszelt ki.

Állandóan a kisebb lánygyerekek körül settenkedett, cukrot vett nekik és így igyekezett kedvükre járni.

Különösen Szkorepin Nikola 10 éves kislányára vetette ki halálját, akit mindenképen arra akart rábeszélni, hogy menjen vele a telep mentén húzódó kukoricásba. A kicsi azonban elutasította Zinajics hívását és elmesélte a dolgot társnőinek. Nem sokkal utóbb

az egész telep tudta már készül a kiszabadult fegyenc.

Mivel pedig Zinajics tovább is a gyerekek körül okvetlenkedett, a helyzet kezdett tartathatatlanná lenni.

Egy alkalommal,

mikor Szkorepin megtudta, hogy Zinajics ismét lányát akarta elesébitani,

hirtelen haragjában villát ragadott és átsietett a volt fegyenchez.

— Mit akarsz te az én kislányommal?

— kérdezte izgatottan.

Zinajics kis ideig hallgatott, azután gunyos mosollyal így felelt:

— Semmi közöd hozzá. Én azt teszek, amit én akarok... — majd elfordult és faképnél hagyta a vérig sértett embert.

Szkorepin nem tudta többé visszafartani haragját. Felkapta villáját Zinajics után ugrott és feléje sujtott.

A szabadon bocsájtott fegyenc azonban mintha csak várta volna a támadást, félreugrott, kést rántott és a szerencsétlen földműves mellébe dőtte

A gyilkos szerszám közvetlenül Szkorepin szíve alatt furódott a testbe. A másik pillanatban Szkorepin már véresen a földre zuhant.

A jelenet szemlélői azonnal lefegyverezték Zinajicsot és átadták a csendőrségnek.

Vallatása során az elbocsájtott fegyenc arcátlanul azzal védekezett, hogy tettét önvédelemből követte el

mert bizonyos volt abban, hogy ha nem teszi ártalmatlanná, Szkorepin megöli.

Szkorepin sérülése nagyon súlyos természetű, halálát minden percben várják. A szerencsétlen ember kilenc gyermek apja, békés, rendes munkásnak ismerte mindenki. Az aljas szándéku Zinajics szemtelensége azonban teljesen kihozta sodrából s végül is életével kellett fizetnie, amiért gyermeke becsületét akarta megvédeni.

Férjgyilkossággal gyanúsítanak egy szajáni asszonyt

A szajáni csendőrség névtelen feljelentés alapján letartóztatta és a kikindai ügyészségre szállította Pozsár György volt szajáni földműves özvegyét és szomszédját, Hollinger József földművest

Augusztus 3-án meghalt Szajánban Pozsár György 36 éves földműves. A földművest eltemették, felesége elsíratta és igyekezett beletörődni sorsába. Alig múlt el azonban a temetés napja, amikor a községben arról kezdtek suttogni, hogy

Pozsár nem természetes halállal fejezte be életét, de a felesége tette el láb alól.

A vádak szerint Pozsárné már férje életében viszonyt folytatott szomszédjával, a 26 éves, özvegy Hollinger Józseffel. Mivel azonban férje utban volt, a gyomorhajos ember orvosságába állandóan arsenikumot kevert és így lassan, de biztosan halálra mérgezte férjét.

A suttogásból csakhamar névtelen feljelentés lett. A csendőrség vizsgálatot indított az ügyben, majd letartóztatta Pozsárnét és szomszédját. Ké-

sőbb mindkettőjüket átszállították a kikindai vizsgálóbíróra. A vizsgálóbíró kihallgatta az özvegyet, aki erélyesen tiltakozott a vádak ellen. Állítása szerint semmiféle kapcsolat sem fűztek Hollingerhez.

Az egész meséből annyi az igazság, hogy férje halála után az özvegy földműves, akinek három gyereke van megkérte kezét

Hollinger hasonlóképen vallott a vizsgálóbíró előtt. Kihallgatásuk után mindkettőjüket szabadlábra bocsájtották, a vizsgálat azonban tovább folyik. Pozsár György holttestét rövidesen megvizsgálják és pontosan megállapítják mi okozta halálát.

Szajánban nagy izgalmat keltett az eset és kíváncsian várják az ügy fejleményeit.

Fiatalokruakból álló beföröbandát tett ártalmatlanná a vrbászi csendőrség

A vrbászi református templomba történt betörés után a rendőrség azonnal több inasfiura kezelt gyanakodni és ez a gyanu alapos is volt, amennyiben az egyik őrizetbe vett inas bevallotta, hogy inasfiuk szervezett bandát alakítottak és ezek

törték be a református templomba is. A banda újabb betörést is tervezett, de ennek végrehajtásában most megakadályozta a rendőrség. A banda feje megszökött és azt most keresi a rendőrség.

Halálraítélte a rennesi esküdtszék a bestiális anyát, aki megfojtotta ikreit

A gyilkos asszony, miután végrehajtotta borzalmas tettét, behívta szomszédját és megmutatta neki a gyermekek holttestét

A 25 éves Cournéenne arra számított, hogy az esküdtek felmentik

A rennesi esküdtszék halálraítélte a 25 éves Cournéenne Hogrel Máriát, aki egy gazdag bretagnei birtokos felesége volt és aki hároméves ikreit bestiális módon megfojtotta. A legfeltűnőbb a borzalmas eseményben az volt, hogy a gyilkos anya egyáltalán nem vette tragikusan a dolgot, és úgy számított, hogy ha megtetszik az esküdteknek, azok bizonyára felmentik. Epezzért pazar toarlettben jelent meg a bíróság előtt. A csinos breton asszony azonban csalódott, mert kihívó megjelenése, még inkább aláfestette szörnyű bűnét és inkább elősegítette, hogy az esküdtek a törvény teljes szigorát alkalmazzák reá.

Hogrel Mária szerelmi viszonyt folytatott egy férfivel mielőtt férjhezment, és e viszonyból ikergyermekei születtek: két kislány, Germaine és Marie Therese. Az anya látszólag igen szerette gyermekeit és amikor férjhezment Cournéenne, nem változott meg szeretete a gyermekek iránt. Az ikrek természetes apja pontosan megküldte a gyermektartás költségeit, ami igen jól jött Cournéennek. Így telt el egy év, amikor azután az asszony gyermekkel ajándékozta meg férjét és ezután elmaradtak az ikrek

után járó tartási költségek. Cournéenne és felesége nem érezték meg ezt a hiányt, mivel nagyon jó anyagi viszonyok között éltek, de úgy látszik, mégis, hogy a tartásdíj elmaradása is közrejátszott valamiképp a szörnyű gyilkosság végrehajtásában.

Az egyik este elment az egyik szomszéd Cournéenne háza elé és az asszony kikibált reá:

— Képzeld csak Dorger ur, megöltem ikreimet!

Dorger azt hitte, hogy az asszony ostoba tréfát csinált, de a bestiális asszony behívta a háza és megmutatta neki a két gyermek holttestét. Dorger rémülten ragadta meg az asszonyt és azt kérdezte tőle, miért követte el ezt a borzalmas gyilkosságot. Cournéenne azt felelte, hogy csak úgy ép eszébe jutott. Dorger fellármázta a falut és a felháborodott emberek csaknem meglinecselték a bestiális asszonyt.

Kihallgatása alkalmával Cournéenne azt vallotta, hogy a gyermekeknek attól kezdve semmi joguk sem volt az élethez, amióta nem jött be pénz értük a házhoz. A borzalmas tettet a konyhában hajtotta végre, amikor a gyermekek ott játszottak. Először

Germainet vette ölébe, kötözsinorjából hurkot csinált és arra felfüggesztette a gyermekét és addig tartotta felakasztva a kezével, míg a szerencsétlen kislány kiszendett. Még az órát is megnézte, hogy meddig kinlódik a kislány és megállapította, hogy a szerencsétlen gyermek halálküszömlébe tíz percig tartott.

Marie Therese a másik kislány ezalatt gyanútlanul játszott tovább a földön és így nem is tudta mi történt testvérel. Anyja ezután ugyanugy bánt el vele, mint ikertestvérel. Amikor az asszony borzalmas tettét bevégezte lefeketette a két kis holttestet az ágyra és dolgára ment, mintha semmi sem történt volna. Nyilván a szenzációvágy készítette rá, hogy behívja szomszédját Dorgeret és megmutassa neki a gyermekek holttestét.

A főtárgyaláson többek között azt vallotta az ikergyilkos anya, hogy fiát is megakarta ölni, és azután öngyilkosságot szándékozott elkövetni. Az esküdtszék elnöke megkérdezte, hogy miért nem ölte meg a fiát is?

— Elfelejtettem — mondta a gyilkos asszony.

— Ugy látszik az öngyilkosságról is „elfeledkezett” jegyezte meg gunyosan az elnök.

A vádlott erre elmondotta, hogy közben magához tért s ezért nem követett el öngyilkosságot.

A bírósági orvosszakértők véleménye nem volt egybehangzó a főtárgyaláson. Három szakértő arra az álláspontra helyezkedett, hogy a gyilkos asszony beszámítható két szakértő, viszont azt állította, hogy Cournéenne nem elmebeteg ugyan, de a tett elkövetésekor kétségkívül zavart állapotban volt.

Az esküdtszék egyhanguan mondta ki halálos ítéletét.

Kasszafurók törtek be a novivrbászi gimnázium irodájába

Feltörték az üres pánccszekrényt és kirabolták a kézipénztárt
Az első letartóztatás

Vrbászról jelentik: Kedden éjjel vakmerő betörők jártak a vrbászi főgimnázium igazgatói irodájában ahol

megfúrták az intézet véletlenül üresen álló pánccszekrényét

A talált nyomok után ítélve a betörők szakemberek voltak és az udvaron át jutottak be a nagy épületbe, melynek csak ellenkező szárnyán szokott éjjel valaki tartózkodni, úgy hogy zavartalanul dolgozhattak. Először egész rendszeresen elkészültek a munkára, lefűgönyözték és a pánccszekrényhez vették a lámpát, majd, a jelek után ítélve

bekapcsolták a villamos furókészüléket az áramkörbe és megfúrták a vastag pánccszekrény ajtaját,

ugy, hogy a szabadon fekvő závárt könnyen eltolhatták, de ekkor kellemtelen meglepetés érte a haramiákat, mert a

szekrényben csak takarékkönyvek és érték-papírok voltak, de egy para pénz sem.

Miután nem akartak dolgavegzetlenül távozni, feltörték az igazgatói iroasztalát is és ebben megtalálták a kézipénztárt, melyben

mintegy hatszáz dinár váltópénz volt.

Ezt a pénzt aztán el is vitték a peches kasszafurók. Az aktákat és bizonyítványokat vad összevisszaságban hagyták a betörők, akik valószínűleg a papírok között is pénz után kutattak. Dolguk végezté-

vel a betörők a mosdóban megmosakodtak és az ajtót ismét bezárva eltávoztak.

Egy letartóztatás

A betörést az iskolaszolga vette észre korán reggel, mikor takarítani akart az irodában. Azonnal a szomszédos községőrszolgákra futott és értesítette a rendőrséget, mely már a kora reggeli órákban a csendőrséggel együtt megjelent a helyszínen és megkezdte a nyomozást. Dölelött letartóztatott egy munkást, aki ellen különféle súlyos gyanúok szólnak.

A letartóztatott nevét a nyomozás érdekében nem közlik a nyilvánossággal,

mert valószínű, hogy a vakmerő betörést nem egyedül követte el.

Mindenki • Mindenki • Mindenki
érhet kárt! érhet baleset! meghalt!

Kérien ajánlatot!
Dunav bizt.r.t.
Zagreb, Martićeva.

Fiókgazdálkodás:
Novisad: Habag palota, tel. 2352. Vel. Beckerek: Letton
főnyirokság: Subotica, tel. 792.
Cőnyirokság minden községben.
Vállal biztósításokat: tűz-villám-betöréses-lopás-jégtörés
és baleset ellen, valamint az emberéletére.

Kedvező feltételek! Olcsó díjtételek!

Szabadrábra helyezték a harcias kulpini legények két vezérét

Megírta a Reggeli Ujság, hogy valamilyen bál alkalmával Bujdosik Bogomir fiatal kulpini gazdálkodó ellenszegült a rendőrvezetőnek, majd Orgován Luka és négy másik társa segítségével a hatóság emberei-re támadtak. A harcias kulpinieket a noviszádi vizsgálóbíróságra szállították, ahol csak Orgován és Bujdosik ellen rendeltek el vizsgálati fogságot, míg négy másik társukat szabadrábra helyezték. A bünygyi tanács megengedte, Bujdosik és Orgován elbocsátását és szabadrábra való védekezését is, mivel mindketten nősek, vagyonosak és így nem forog fenn a szökés veszélye.

Elrendelték a vizsgálati fogságot a tiz uccán át hajszolt, vadul lövöldöző betörő ellen

Annak idején részletes tudósítást közölt a Reggeli Ujság Krznc Jozip zagrebi gépkocsi-műszerész elfogatásáról. Krznc ellen az a gyanu merült fel, hogy sorozatos betörést követett el Noviszádon. Mikor az egyik titkosrendőr igazolásra szölitotta fel Krznc revolvert rántott, a titkos rendőre lött, majd futásnak eredt. A titkos rendőr ezután tiz uccán keresztül hajszolta a gyanus fiatalembert, aki menekülés közben több lövést adott le. Végül is a Vörösmarty uccában sikerült elfogni. A rendőrségi kihallgatás során kiderült, hogy Krznc Jozifnak hívják, zagrebi gépkocsi-műszerész. A betöréseket tagadta. Krznc később a vizsgálóbíró elé került, ahol elrendelték fogvatartását. A bünygyi tanács is jóváhagyta Krznc vizsgálati fogságát. A büntetett előéletű fiatalember ellen lopás és gyilkossági kísérlet miatt emeltek vádat.

A palicsi villamos halálra-gázolt egy 13 éves kislefiut

A szerencsétlenül járt gyerek a rohogó villamos előtt akarta átugrani a síneket

Megdöbbentő gyermekszerecséltenség történt csütörtökön reggel Szuboticán. A palicsi villamos halálragázta Káposztás István 13 éves radonováci kislefiut, idősebb Káposztás István földműves gyermekét. A megindult nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenségért nem terheli felelősség a villamos vezetőjét, mert Káposztás István maga ugrott a rohogó villamos elé, de a sínekben megboltolt és a kocsi keresztülhaladt rajta.

A nyomozás adatai és a szemtanúk vallomása szerint a szubotica-palicsi villamos, amelyet Trenka Antal kocsi vezető vezetett, 9 óra 45 perckor ért a tűzraktanya utáni löversenyteréhez, ahol éppen a délutáni futtatásokhoz készítették elő és kerítették be a pályát. Káposztás István földműves 13 éves kislefiával a löversenyter mellett dnyeföldjén tartózkodott, a kislefi pedig játékból belement az elkerített versenypályára, de az annak őrzésére kirendelt katonák elkergették a tilos helyről. Káposztás István futásnak eredt és éppen a

rohogó villamos előtt akart átugrani a síneken, de megboltolt és elterült a sín pár között. Trenka Antal villamos vezető hirtelen fékezett, de már nem tudta elkerülni a szerencsétlenséget és a villamos keresztülhaladt a szerencsétlen fiun, akinek a testét nem érintették a villamos kerekéi, de az első kocsi alatti motor vasszekrénye szétlapította Káposztás István mellkasát. A villamos nyomban megállt, a szerencsétlenül járt fiun azonban már nem lehetett segíteni, mert a hatalmas nyomástól felszakadt a mellkasa és Káposztás István azonnal meghalt. Holttestét a Bajai temető hullaházába szállították.

Érdekes, hogy Káposztás István nagybátyja, aki szintén a dnyeföldön dolgozott, szemtanúja volt a szerencsétlenségnek, sőt rémülten kiáltott is a kislefi után, amikor látta a sebesen közeledő villamost, Káposztás István azonban futás közben nem hallotta a figyelmeztetést.

A hétfő délutáni vihar hatalmas pusztítást okozott Beogradban

A viharnak halálos és több súlyosan sebesült áldozata van

Hétfőn délután hatalmas erejű vihar száguldott keresztül az ország északi részén. Hatalmas fellegek rohantak, végig északról dél felé és nyomukban erős szél, zúgó zápor és sűrű, villámlás haladt. A vihar különösen Beogradban okozott nagy pusztítást. Szinte emberemlékezet óta nem volt olyan nagy vihar Beogradban, mint a hétfő délutáni.

A hirtelen feltoluló fellegek nyomán heves szél süvített végig a fővároson és utcáiban elemi erővel söpört el mindent. A vihar olyan hirtelen jött, hogy sokan nem is tudtak előre idejében menekülni. A számai fürdőzőket a hullámok között érte a vihar, amely szinte pillanatok alatt három méteres hullámokat vert.

A fürdőzőknek moterosónakon siettek segítségére.

A parton négy munkás cementet rakott ki egy csónakból, a vihar azonban elsodorta a rögtönzött hidat és

mind a négy munkást a vízbe sodorta. Közülük hárman kiusztak, egy azonban halálát lelta a hullámokban.

A főváros uccáin

a vihar letépte a címtáblákat, hirdetőtáblákat, fényreklámokat, kéményeket, tetőket sodort magával, a parkokat és kerteket tönkretette, fákat esavart ki tövestől, a Szapilova uccában pedig rombadöntött egy ujonnan épült házat,

amelyben Angyalkovics Angyalko kőműves lakott feleségével, gyermekeivel és öreg édesanyjával.

A romok agyonnyomták a munkás édesanyját, őt magát és családját pedig súlyosan megsebesítették.

Az anyagi kár egyelőre felbecsülhetetlen.

—o—

Megfelelőbbé tették a noviszádi városi közgyűlésnek a városi takarékpénztár alapszabályait megváltoztatása ügyében hozott határozatát

Noviszád város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén megváltoztatta a városi takarékpénztár alapszabályait. A megváltoztatott alapszabályok olyan jogokkal ruházzák fel a takarékpénztár igazgatóságát, amely jogokat eddig a városi képviselőtestület gyakorolt. A közgyűlés a határozatát közszemlére tették ki és 15 nap alatt a

báni közigazgatóságához lehetett felelősséget elni. Tegnap volt a 15. nap és tegnap két felelősséget is adtak be a városi tanács utján a bñnsághoz. Az egyik felelősséget dr. Tapavica Gyokó ügyvéd, nyug. városi tanácsnok, a másikat pedig dr. Adamovics Szevan ügyvéd, volt polgármester-főispán adta be.

Képzőművészet

Tóth József szentai asztalosinas kiállítása

Szenta nagyon a jó Isten háta mögött fekszik és valahogy kiesik az emberek érdeklődése köréből. Buzát, kukoricát már sokat adott az egész világnak, de művészt talán még egyet sem.

Most azonban nagyon-nagyon fiatal, tehetséges és bizakodó igazi művész bontogatja szárnyát.

Tóth Józsefnek hívják.

18 éves. Szegény. Hadiárva. Asztalosinas. De mikor este, egésznap nehéz munkája után fáradtan hazatér, vésőt vesz kezébe, a szegény, tanulatlan asztalos inasból egyszerre nagy ember: művész lesz. Pedig senki sem tanította, utját senki sem egyengette, nem javította, melengette s vésője nyomán mégis csodák születnek.

Mert amit Tóth Jóska teremt, az valósgagos csoda.

Mikor néhány szobrával, faragványával kész, megmutatja kincseit barátainak. Nem dicsekvésből. Csak úgy. Talán csak gyerekes örméből: nézzétek mindezt én csináltam.

Aztán valahogy szárnya kap a hir. Érdeklődni kezdenek utána. Akad egy-két jószívű pártfogója, akik szobrait, faragványait Mestrovics Ivánhoz, a jelenkor egyik legnagyobb művészehez juttatják. S csodák csodája a kis szentai asztalosinas jó bírálatot kap.

— Mindenesetre kell még tanulnia, nagyon-nagyon sokat tanulnia, de érdemes. Jöjjön talán Zagrebbe, majd ó figyelemmel kíséri fejlődését. — Így szól a nagy Mestrovics kincseket érő bírálat.

Így szól Tóth Jóska egyszerű története.

Most pedig a szegény özvegyasszony és a nagyon boldog kis asztalosinas sokat sirdogál otthon, a városvégi földes, kis szobában.

Mert Tóth Jósának pénz kellene. Nem is sok. Csak, hogy éppen tengethesse egyszerű munkás életét Zagrebben.

A „HID“, a jugoszláviai magyar határoló lapja karolta fel végül Tóth Jóska ügyét, hogy ez az istenadta nagy tehetség el ne merüljön napjaink borzasztó gondjai között.

A „HID“ megrendezi Tóth Jóska első kiállítását a szentai „Royal“ szálloda kistermében augusztus 15—20 között. Szeretne egy kis érdeklődést kelteni Tóth Jóska iránt s egyúttal egy kis támogatást szerezni, mert bár a zagrebi magyar egyetemisták vállalták a segítését, az még nem minden.

Jöjjenek tehát és győződjenek meg róla, hogy mindez igaz. Jöjjenek és csodálják meg egy kicsit a mi Tóth Jósánkát. Megérdemli.

Tóth Jóska kívül a kiállításon részt vesznek még munkáikkal: Szabados tanár, Bálint István, Majlend Ferenc és Jenovac Szevan festményeikkel, valamint Tóth István szobraival.

12.000 dinár értékű szőrmét loptak egy noviszádi szőrmegykereskedőtől

Tegnap reggel fél nyolc órakor Róth Imre kereskedő, a „Stof“ ruhakereskedés tulajdonosának, Róthi Ferencnek a fia jelentést tett a rendőrségen, hogy hétfőn délelőtt, mialatt az udvarban a szőrméket tisztították, eltűnt 12 darab asztrahánprém 12.000 dinár értékben.

A rendőrség az ismeretlen tettesek kézrekerítésére megindította a nyomozást.

A miniszterhez intézett vádoló levél bonyodalmái

Váratlan fordulat Mátics dr. és a noviszádi orvoskamara pörében

Tegnap délelőtt folytatta a beográdi járásbíró Jovánovics Predrag járásbíró Mátics Szlobodán dr. és a noviszádi orvoskamara rágal-mazási perét.

A Reggeli Újság annakidején részletesen megírta azokat az okokat, amelyek a pört előidézték. Mátics Szlobodán dr. a noviszádi városi kórház főosztályának főorvosa, panaszirotot intézett a közegészségügyi miniszteriumhoz. A leirat szerint az orvoskamarában

rendellenességek, lelkiismeretségek, törvénytelenségek, hamisítások, nyilvános félrevezetések és pénzügyi szabálytalanságok fordultak elő.

Mátics dr. mindezek miatt szigorú vizsgálatot kért az orvoskamara ellen. Pucely Iván, akkori közegészségügyi miniszter, a panaszirotot átadta a beográdi ügyészségnek, hogy bírói uton döntsék el, mi igaz a főorvos vádjából.

A tárgyalást kétszer is elhalasztották, mivel Mátics dr. nem jelent meg azokon. Végül június 26-án sor került az első tárgyalásra. Elsőnek Mátics dr.-t hallgatták ki. A főorvos kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek,

majd megerősítette a panaszirotba foglalt vádakát és ezekre vonatkozóan 30 tanu kihallgatását kérte. A tanuk között szerepel többek között Pucely Iván, volt miniszter, Nikolic Milán, volt dunai bán és Popovics Dáka sze-

nátor

Jovánovics Predrag járásbíró helyt adott a kérelemnek, elrendelte a tanuk kihallgatását és napolta a tárgyalást. A tárgyalás folytatását augusztus 15-ére tűzték ki.

A tegnapi tárgyalások során azután felvonultak a tanuk. A tanuk részben megerősítették Mátics dr. vádjait, részben az orvoskamara mellett vallottak. Popovics Dáka szenátor helyeselte az orvoskamara eljárását, Pucely Iván volt miniszter nem jelent meg a tárgyaláson.

A tanukihallgatások során érdekes és meglepő fordulat állt be. Jovánovics Predrag járásbíró ugyanis kijelentette, hogy a

vádat elutasítja. A büntetőtörvénykönyv 146. cikkének értelmében ugyanis nem lehet közvédelmi emelni Mátics dr. ellen, mivel az orvosi kamara nem állami intézmény.

Igy tehát legfeljebb magánvádnak van helye. Igaz ugyan, hogy az orvosi kamarának volt jogi képviselője Popovics Jován, noviszádi ügyvéd személyében, de a pör megindítása közvédelmi alapon történt. A tárgyalás ezzel be is fejeződött.

Nagy kérdés azonban, hogy ezzel lezárultak-e a miniszterhez intézett vádoló levél előidézett bonyodalmak iratcsomói is. Valószínűleg nem és sor kerül még a magán vád alapján indított eljárásra is...

Stavisky özvegye türelmetlen

Kérte a parlamenti vizsgálóbizottságot, hogy hallgassák ki

Párisból jelentik: Stavisky özvegye levelet intézett a Stavisky ügy parlamenti vizsgálóbizottságának elnökéhez. A levélben Staviskyné azt írja, hogy már hat hónapja vizsgálati fogságban van, de még ma sem tudja, hogy mivel vádolják. Eddig már többször hallgatták ki, de mindig mások

ügyei iránt érdeklődtek. Az ellene emelt vádak ügyében eddig még semmilyen kérdést nem intéztek hozzá.

Staviskyné levelében arra kérte a parlamenti vizsgálóbizottság elnökét, hogy hallgassák végre ki.

Négy héttel halála után kikelt sirjából Japán legveszedelmesebb gangsztere és tovább folytatta gaztetteit

Hosszas üldözés után kézrekerítette a japán rendőrség Ma gangsztert aki „feltámadt” halottaiból

A japán rendőrségnek sikerült most kézrekerítenie a világ kétségkívül egyik leggyafurtabb haramiáját. A bandita nem más, mint Ma a japán gangszterkirály, aki kétségkívül a gangszterpálya csuespontját érte el kalandos élete során.

Ma fiatal korában Philadelphiában dolgozott és már kora fiatalságában egyik legkiválóbb tagja volt az amerikai kábítószerecsempészek szervezetének. Ma foglalkozása közben gyilkosságoktól sem riadt vissza, és az amerikai rendőrség csakhamar nyomára jutott. A rendőrök már erősen sarkában voltak, de Ma három üldözőjét is lelőtte és végül is elmenekült Amerikából. A bandita Japánban telepedett meg, majd Kína szent hegyére a Taisan hegyre, majd pedig Keijóba, Korea fővárosába tette át székhelyét. A hatóságok itt is nyomára akadtak és formális hajtóvadászatot

indítottak ellene. A banditának egy ideig sikerült üldözőit tévutra vezetnie, de végül is annyira összeszorult körülötte a háló, hogy elfogatása már csak idő kérdésének látszott. Ma azonban nem várta be ezt az időpontot, hanem Korea északi részén lévő ugynevezett gyémánthegegyekbe menekült és — meghalt. Japán rendőrorvosok megvizsgálták Ma holttestét és megállapították, hogy a félelmetes haramia kiszenvedett. A japán gangszterkirályt azután el is temették és feltűnt, hogy temetésén rengeteg koreai paraszt vett részt. Később kiderült, hogy a nagy részvét oka arra vezethető vissza, hogy Ma hétézer dollárt hagyott a koreai parasztoakra, azzal a kikötéssel, hogy azon műtrágyát vásároljanak maguknak.

Az utóbbi hónapokban egyszer csak híre kezdett járni, hogy a halott gangszter voltaképpen él, illetve feltámadt. Számos

bűncselekmény elkövetése kétségkívül Ma kezére emlékeztetett és ezek a speciális bűncselekmények annyira megsaporodtak, hogy tényleg arra kellett gondolni: Ma kikelt a sirjából, mert mindezek a cselekedetek magukon viselték Ma kezének „munkáját.” Nemsokára akadtak emberek, akik arról beszéltek, hogy találkoztak a halott banditával és hajlandók voltak állításukat esküvel is megerősíteni. A rendőrség nem adott hitelt a híreszteléseknek, de hogy elnémita a sottogásokat kibontatta Ma sirját. Rendkívüli meglepetés érte a rendőrség embereit. Ma koporsója ugyanis üres volt. Az eltemetett bandita eltűnt sirjából.

A japán hatóságok erre óriási erőfeszítéssel kezdtek üldözni, „az élő holttestet” és néhány napi izgalmas hajszát követően amelyben rész vettek a japán rendőrség összes detektívjei, sikerült is elfogniok Mat Tókióban. A koreai földművesek, akik igen babonásak, azt hitték, hogy a gyűlölt japánok csak Ma szellemét fogták el, aki majd súlyosan megbosszulja magát. A japán hatóságok azonban nem voltak ennyire szentimentálisak és babonásak és biztos lakat alá helyezték a félelmetes hírű banditát. Ma azután beismerő vallomást is tett és elmondotta, hogy egy titkos módszerrel tetszhalottá változtatta a magát és így sikerült üldözőit teljesen tévutra vezetnie. Bizonyos idő múlva magához tért sirjában, ahonnan kiszabadította magát és más néven folytatta „működését.” Hogy milyen módon tette tetszhalottá magát azt nem volt hajlandó elárulni.

Kik rendeltek repülőgépet Amerikában?

Washingtonból jelentik: Az 1934. év első felében az Egyesült Államokban a következő külföldi államok vásároltak repülőgépeket: Németország 1,566.000 dollárért, Kína 1,239.000 dollárért, Szovjetország 637.000 dollárért, Franciaország két gépet vásárolt összesen 45.000 dollárért.

Hitler is végignézi a magyar-német vízipólo mérkőzését

Magdeburgi jelentés szerint az Európa vízipólo bajnokság legfontosabb mérkőzése a német—magyar csapatok találkozása pénteken lesz. A mérkőzés nagy fontosságára a legjellemzőbb, hogy Hitler is végignézi.

Zágreb: Beograd válogatott—Zágreb válogatott 3:2 (0:2) A második féldíj mindhárom gólját Marjánovics rugta. Revánsmérkőzés szeptember 1-én Beogradban.

Becsereki Rádnicski—novibecseji Jedinstvo 5:1.

Tegnap délután eltemették a noviszádi családi dráma áldozatát

A noviszádi Pirosi uccában hétfőn este lejátszódott családi dráma áldozatát, Kovács János szobafestősegédet tegnap délután 3 órakor temették el a kórházból.

A tragikus véget ért fiatalember temetésén igen sokan jelentek meg és általános részvét mellett helyezték sirba Kovács Jánost.

A temetésen az elhunyt fiatalember családtagjai nem jelenhettek meg, mert az édes anyja valamint a gyilkossággal gyanúsított fivér és vadházastársa a rendőrség foglyai.

A rendőrség egyébként tovább folytatja a letartóztatottak kihallgatását. A vizsgálat egyelőre holtpontra jutott.

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kralja Petra ucca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58.
Szubotica, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70.—
Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Püspöklátogatás Temerinben

Csirics Irinej dr., görögkeleti püspök, kedden délután meglátogatta Temerin Málgyurgyevón lakó híveit.

A főpásztort Walter Verica virágcsokorral és üdvözlőszavakkal fogadta, majd Szrdics Vása mérnök „hitközségi elnök tartott beszédet.

Az állami iskola bejáratánál Nikolics tanító fogadta a püspököt. Innen Csirics dr., a hívők kíséretében, a feldiszített tornaterembe vonult, nagy szabású beszédet mondott, majd áldást osztott.

Az áldás után fogadást tartott a főpásztor és több hívővel szívélyesen elbeszélgetett.

— A noviszádi Daloskör Futakon. A noviszádi polgári magyar daloskör augusztus 19-én vasárnap reggel 7 órakor indul autóbusszal a Fehér Ökör vendéglőtől Novi-Futogra. A daloskör teljes ének-karával résztvesz az ottani „Liederkrantz“ dalárda 25 éves jubileumán és zászlószentelési ünnepélyén. A daloskör elnöksége kéri tagjait, valamint ismerőseit, akik részt óhajtanak venni az ünnepélyen, jelentkezzenek péntek estig a Lira vendéglőben. Közös ebéd és vacsora 16 dinár.

— Siffisz Irma operaénekesnő, aki kitüntetéssel végezte el a bécsi zeneakadémiát, énekotatást vállal Szubotícán. — Jelentkezni Senoa ul. 5 alatt délelőtt 9-12-ig lehet.

— A noviszádi katolikus hitközség felhívása a hívekhez. A noviszádi római katolikus hitközség képviselőtestülete újlag felhívja mindazokat, akiknek hozzátartozói olyan sirban vagy sirboltban fekszenek, amelybe 30 év óta nem temettek senkit, hogy a sirt illetve sirboltot feltétlenül váltsák meg. A hitközség mindaddig hajlandó a megváltást foganatosítani, amíg meg nem kezdik a temető rendezését és ezzel is tanujelét akarja adni előzőkenységének a hívők irányában.

— Eltemették a szerencsétlenül járt spanyol herceget. Klagenfurtból jelentik: Tegnapi délután érkezett meg a spanyol királyné és Alfonz herceg Pört-schachba, akik résztvettek Gonzalesz infáns tegnapi temetésén.

— Szenzációs találmány. Az új Lastex-gummi feltalálása lehetségessé tette fürdőruhákat is gumiból készíteni. Egy Lastex-gummifürdőruha karcsu alakot ad, a strandfűző és melltartó viselését nélkülözhetővé teszi, tartos és szép. Ilyen Lastex-gummi női fürdőruhákat kaphatnak egyedül: Fischer J. és Fia cégénél Noviszádon.

— Izületi csuszna és ischiásnál, neuralgikus és artiritikus fájdalomnál egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz reggel éhgyomorral bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését és igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít.

— Becskerekben letartóztattak egy szuboticiai betörőt. A becskereki rendőrség éjszakai ellenőrző körútja alkalmával számos gyanús egyént tartóztattott le. Az előállítottak multját a rendőri nyilvántartásban ellenőrizték és megállapították, hogy a rendőrség kitérő fogást csinált. Ugyanjs a razzia alkalmával rendőrkékre került Jaksity Gáspár 23 éves szuboticiai munkanélküli, aki ellen a szuboticiai ügyészség köröző levelet adott ki, mert 1932 őszén betört Letics Matild földbirtokosnőhöz és onnan számos értéktárgyat és készpénzt ellopt. Jaksityt erős fedezettel Szubotícára szállították.

A harcias écskai asszony forróvízzel fogadta a végrehajtót

Becskerekéről jelentik: Belicki Gligorije végrehajtó és Varadinac Milutin községi rendőr adó-tartozás fejében foglalni mentek Jevremovics Anna écskai asszonyhoz. Az asszony a foglalókat nem várt fogadtatásban részesítette. Először kapanyéllel támadt rájuk, majd mindkettőjüket forró vízzel leöntötte, úgyhogy Belicki és Varadinac súlyos égési sebeket kaptak. Jevremovics Anna ellen büntügyi feljelentést tettek és megindították ellene az eljárást.

Temerini hírek

Az állami adóhivatal figyelmezteti az adófizetőket, hogy augusztus 15-én esedékes föld és jövedelmi adójukat pontosan fizessék be.

A községi előljáróság felhívja a polgárságot, hogy a községi pót és közmunka váltás adót 8 napon belül fizessék be, mert ellenkező esetben végrehajtás és árverés útján hajtják be illeteiket.

A temerini férfi zarándoklat augusztus 18-án indul Tekijára. Szombaton reggel 4 órakor a zarándokok istentiszteletet hallgatnak, majd 5 órakor indul el a menet. Vasárnap ünnepi mise és közös áldozás Tekiján, azután megindulnak hazafelé. Azok a résztvevni szándékozók, akik még nem jelentkeztek, haladéktalanul tegyék meg ezt, hogy kellő számu gyóntató papról gondoskodhassanak és semmiféle fennakadás se történjenek.

Az országos vásárt szeptember 4-én tartják meg. Vészmentes helyekről mindenféle állat felhajtható. Figyelmeztetik azonban a vásárra érkezőket, hogy a fuvarozó állatokat is csak úgy engedik be a vásártér területére, ha azok szabályos járatlevéllel rendelkeznek.

Az Ipartestület közli, hogy az Ipar-kamara továbbra is engedélyezte a fagyalt uccai árusítását.

A templomi búcsukon való árusításokra vonatkozóan magyarázó rendeletet adott ki a báni hivatal. A rendelet értelmében étel és italműveket, mézeskalácsot, háziipari cikkeket, vallásos képeket, könyveket és gyertyát, vagy egyéb kegyesert korlátozás nélkül minden helyi és vidéki kereskedő árulhat.

A Gazdakör közli, hogy aki augusztus hónapban hizott sertést akar eladni, jelentse be ezt az egyesület titkárnál. A bejelen tett hizókat 14 napig nem szabad eladni. Bejelentéseket csak a Gazdakör tagjaitól fogadnak el. Mútrágya szükségleteiket a tagok a kör útján Balogh titkárnál rendeljék meg, mivel így olcsóbbba kerül.

Anyakönyvi hírek. Az elmúlt héten 1 fiú és 5 leánygyermek született. Házasságot Abel Kálmán és Vida Terézia kötöttek. Elhaltak: Vigh Pálné 30 éves, Varga Imréné 22 éves, Staub Ferenc 72 éves, Molnár Juliska 3 éves, Matész Antal 83 éves és Zavargó Boriska 1 éves korukban.

*

— Ismét működik a topolai Hönig malom. Az ötven éve fennálló topolai Hönig (Forgács) malom az utóbbi időben súlyos helyzetbe került. Az igazgatóság végül is kényszerregezési eljárást kért és beszüntette az üzemet. A vagyon felügyelésével megbízott Popovics Szlavko topolai ügyvéd átvette a malmot és megállapította, hogy az üzemet felytatni kell. A malom már örül is és az igazgatóság bízik abban, hogy a szeptember 12-ére kitűzött kényszerregezési tárgyaláson sikerül olyan alapot találnia, amellyel hitelezőit is kielégítheti és a malmot is megmengetheti a csődtől.

A lakás disze a kép!

Képeit a legszebben és legolcsóbban keretezi
Lerch János, Noviszád, Futaki ut 7.
Ugyanott szentképek nagy választékban kaphatók.

— Ideges embereknek és Ielkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József“ keserűviz — reggel éhgyomorral egy pohárral bevéve — rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyászok és gyógyintézetek vezetőinek véleménye alapján a Ferenc József viz állandó használata az agy és a gerinevelő megbetegedéseinek is a legméglegbben ajánlható.

Bácskoprovoszelói hírek

Bovánovics József gazda udvarán rövid idő alatt már másodszer fordult elő tüzeset s most két kazal szalma és egy kazal pelyva lett a lángok martaléka. A kivonult tűzoltóság öt óra alatt tudta csak a hatalmas tüzet eloltani. Mivel gyújtogatás gyanuja merült fel, a csendőrség a nyomozást megindította.

Az iskolaszék a tanítói lakások és iskolák téli fűtésére 26 vagon bükkfahasab szállítására pályázatot hirdetett.

Becker Mátyás szabadságolt katona a vasuti pénztárnál jegyváltáskor észrevette, hogy homis 50 dinárosa van, amit Szathmáry Albin kántortól, ez pedig Pece Páltól kapta. Pece a Heuduska Béla gabonakereskedőtől buzáért kapott pénz között még egy hamis 50 dinárost talált, de a kereskedő már nem emlékszik, hogy a gabonaidényben, melyi, üzletfele fizetett hamis pénzzel is. A nyomozás folyik.

*

— Hamis mérlegek a becskereki piacon. A becskereki rendőrséghez számos panasz érkezett a piaci árusok ellen. A feljelentések alapján a becskereki mérleghitelesítő intézet főnöke, Vocevic Alekszandar tegnap délelőtt razziat tartott a piacon és nem kevesebb mint huszonnyolc piaci árus mérlegét kobozta el hamis súlyfeltűntetés miatt. A piaci árusok ellen egyuttal a rendőrség is eljárást indított.

— Ujra hitelesítik a topolai mérlegeket. A hitelesítő mérnök a topolai mérlegek 40 százalékaú pantatlan taláta. A mérlegek így javítás és újbóli hitelesítés alá kerülnek. A sárgarész súlyok nagy részét el is kell dobni, mivel azokat javítani nem lehet.

— Bámulatatos hatása és olcsósága tette híressé a sztáranizsai Csodakutfürdőt. Kérjen prospektust.

— Harmadszor szenteli fel zászlaját a pancsevői halász egyesület. A pancsevői halászsok egyesületének bensőséges ünnepsége lesz vasárnap, augusztus 19-én. Péter és Pál apostolok, a halászsok véd-szentjének tiszteletére, a 130 éves egyesület harmadszor szenteli fel a pancsevői Alekszandar király téren egyesületi lobogóját. A zászlószentelés részletes műsora a következő: Szombaton, augusztus 18-án a vendégek fogadása. Este 9 órakor ismerkedés a Weifert sörházban. Vasárnap reggel fél 9 órakor halászkongresszus. Délelőtt 10 órakor közös istentisztelethallgatás, 11 órakor a zászló felszentelése, majd fél 1 órakor a lobogó elhelyezése a templomban. Délután 1 órakor diszebéd a Weifert sörházban. Az államvasutak igazgatósága a pancsevői halászsok ünnepségére utazók számára fél-áru menetjegyet biztosít.

— Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőcsueshurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és beleit a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztíttassanak.

Gornya Muzslán

ha lapot akar rendelni vagy
hirdetést feladni, forduljon

Nagy Jánoshoz

a »Reggeli Újság« ottani bizo-
mányosához.

S P O R T

Nem változtatják meg az országos bajnokság eddigi rendszerét

Felfüggesztették a szpliti „Hajduk” játékjogát — A lengyelek elleni válogatott csapat — Nem jöhet vasárnap az Ujpest Beográdba

A jugoszláv labdarúgó szövetség igazgatósága kedden este ülést tartott, amely a késő éjjeli órákban ért véget. Az ülésen azokat a javaslatokat tárgyalták, amelyeket az országos bajnoki rendszer megváltoztatása ügyében terjesztettek a szövetség elé. Volt olyan javaslat is, amely kérte a bajnoki mérkőzések azonnali beszüntetését, addig, amíg az új rendszert ki nem dolgozzák és el nem fogadják. A bajnoki rendszer megváltoztatása ellen a BASZK és szpliti Hajduk kivételével az összes többi résztvevő a legerélyesebben tiltakoztak és kérték, hogy a bajnoki mérkőzéseket ne szüntessék be. Ilyen előzmények után is meglehetősen hosszú vita következett, amelynek befejeztével azt a határozatot hozták, hogy továbbra is a mai beosztás alapján bonyolítják le az országos bajnoki mérkőzéseket.

A „Hajduk” 5.000 dinárja

A BSK panaszára felfüggesztették a szpliti Hajduk játékjogát, mindaddig, amíg a BSK-nak ki nem fizeti 5.000 dináros tartozását. A felfüggesztés augusztus 20-án lép életbe és így most vasárnap még játszhat a Hajduk.

A lengyelek elleni válogatott csapat

A JNSZ végrehajtóbizottságának előterjesztésére a következő játékosokat jelölte a válogatott csapatba a szövetség az augusztus 26-án Beográdban lejátszásra kerülő jugoszláv—lengyel mérkőzésre: Jaksics, Szpászics, Ivkovic, Matosics, Jazbec, Arsenijevics, Gajer, Lechner, Tjrnajcs, Bl, Marjanovic, Glisovic, Vujadinovic, Szekulics, Milosevic és Petrak.

A lengyel válogatott csapat pénteken reggel félnyolckor érkezik meg Beográdba.

Nem lesz vasárnap Ujpest mérkőzés Beográdban

A BSK és Jugoszlávia azt kérték a szövetségtől, engedélyezze vasárnapi bajnoki mérkőzéseinek elhalasztását, hogy az Ujpestet meghívassák két napi vendégszereplésre. A szövetség azonban nem járult hozzá a bajnoki mérkőzések elhalasztásához és így az Ujpest sem játszhat most Beográdban.

A magdeburgi uszóversenyek

A magdeburgi Európa bajnoki uszóversenyek során a 100 méteres női gyorsúszásban az első a holland Den Ouden lett

A magdeburgi Európa bajnoki uszóversenyek során a 100 méteres női gyorsúszásban az első a holland Den Ouden lett.

A 400 méteres gyorsúszás előfutamai a következők:

1. előfutam: 1. Signori (olasz) 5:20.2 mp. 2. Diner (francia).

2. előfutam: 1. Lengyel (magyar) 5:14.3 mp. 2. Nuske (német).

3. előfutam: 1. Tarris (francia) 5:03.2 mp. 2. Wembray (angol) 5:23.6 mp.

4. előfutam: 1. Angyal (magyar) 5:13.4 mp. 2. Costolli (olasz) 5:16.2 mp. A német Deiters ebben az előfutamban kiesett.

Víziló eredmények:

Magyarország—Jugoszlávia 3:1 (0:1)

Az első gólt Cigánovics dobta, ami után az egész jugoszláv csapat védelembe vonult vissza. Ez a taktika megzavarta a magyar csapatot és miután Bozsít a bíró ki is állította a magyar csapat az első félidőben nem tudott gólt elérni. A második félidőben azonban már magára talált a magyar

csapat és Német három góljával megnyerte a mérkőzést.

Németország—Spanyolország 6:1 (2:1).

Franciaország—Belgium 4:2 (0:1).

Svédország—Csehszlovákia 6:0 (2:0).

Vasárnapi országos bajnoki mérkőzések

Beográd: Jugoszlávia—ZsSK, bíró: Knifer (Rozsics).

Apatin: Tri Zvezde—BSK, bíró: Podgradszki Joszip (Grujin).

Nis: Gragyanszki—Spárta, bíró: Nenkovic (helyettese Dinics).

Szarajevo: Szlávia—Hajduk, bíró: Bazsant (helyettese Kikics).

Zágreb: HASK—Illirija, bíró: Sarenac (helyettese Focht).

Szombaton Szarajevóban a Szask játszik a Hajdukkal Bazsant bírászkodása mellett.

A szövetség 27 csapat felebbezésére ismét megsemmisítette az új szubotical bajnoki beosztást

Kilenc csapat marad az elsőosztályban

A JNSZ igazgatótanácsa kedden este foglalkozott ellen 27 egyesület felebbezést. A szubotical igazgatótanács határozata, amellyel négy héttagnó csoportba osztotta be az első osztályt, páratlan megütöközést keltett, amit a felebbezések száma is mutatott. Szubotical főként az SzMTC és a Konkordia tervezett kijelése keltett nagy megütöközést, de vidéken is több jónévű csapat a másodosztályba vonult volna, ha a beosztást elfogadják.

A szövetség — mint várható volt — megsemmisítette a második beosztást is és úgy határozott, hogy az idei régi beosztást helyezi az 1934—35 bajnoki évben is érvénybe. Ez a beosztás, amelyet az előző évben Szegedinszki Neszter főtitkár javaslatára fogadtak el, egy szubotical és három vidéki csoportot állapít meg kilenc-kilenc taggal. Így a szubotical csapatok közül az utolsó helyezett Hajduk került a másodosztályba és a másodosztály első helyezettje, a Postás lép a helyébe.

A szövetség határozata alapján az intézőbizottság még e héten harmadszor, de most végérvényesen utoljára sorsolja ki a bajnoki mérkőzések őszi fordulóit.

Vásárláskor

saját érdekében hivatkozzék a Reggeli Ujságra!

A kuglizó sport hírei

Katolikus Olvasókör—Kőművesek 147:136

Hősi küzdelem után 11 fával kétvállra fektette az Olvasókör a jó képességű noviszádi falazókat. A verseny elejétől végig igen izgalmas volt, amit különösen a kocsmáros pincéje bánt meg. A nagy mennyiségű bor pusztításában jó példával jártak elől a drukkerok, akik mindkét fél részéről nagy számban jelentek meg. A verseny az utolsó szériáig teljesen nyitott volt és csak az utolsó dobások döntötték el az Olvasókör javára.

A falazók mindent megtettek, hogy a győzelmet maguknak biztosítsák, és a késlekedő maltereseket autón szállították a küzdelem színhelyére, mindez azonban hiába való volt. Minden mesterkedésük ellenére az Olvasókör 10 elszánt legénye állott csatornába, akik nemcsak a mérkőzést nyerték meg, hanem a falazók által felajánlott tekintélyes mennyiségű karlócai rizlinget is. A tizedik liter körül járt már a társaság, amikor a kőművesek az állítóval szürték össze a levét, mire az Olvasókör kapitánya gyorsan két deci fröccsöt rendelt a bírónak, hogy ezzel egyenlítse ki a falazók előnyét az állítóval. A bíró azonban keveselte a két decit és olyan csábító színekben esztelte a kőművesek elé az esetleges győzelem minden szépségét, hogy a derék falazók ennek nem tudtak ellenállni és a medve bőrére két fröccsöt itattak a bíróval. Azonban ez sem segített, mert ez egyszer nem sikerült nekik az olvasóköröket falhoz állítani.

A két csapat a következő felállításban játszott. Olvasókör: Mihlic, Szlavkovic, Fürjes, Fehér, Gyurásevics, Wacker, Varga, Borsos, Koparec és Csorba. Falazók: Messinger, Resnyák, I. Somogyi, Fülöp I., Finta Koleszár és Pakai. A bírói tisztet Fülöp II. látta el közmegevesztegetésre.

Tekegolyók és babák!

Amerikai fából és gumiból Ehrlich Józsefnél, Sombor

KÖZGAZDASÁG

A 25 éves zágreci mintavásár

Az idei őszi vásár jelentősége — Elektrotechnika — Bányászat — Kohászat — Textil — Népi munkák — Élelmezési kiállítás — Olasz kiállítás — Találmányok

Huszonöt évvel ezelőtt alapították a zágreci kereskedők és gyárosok a „Zagrebački Zbor“ társaságát, amelynek feladataul tűzték ki a mintavásárok rendezését. Az első vásárt 1910-ben tartották meg, majd 1911-ben és 1913-ban megismételték a vásárokat, amelyek igen jó eredménnyel végeztek. A háború után teljesen átszervezték és széles nemzetközi alapokra helyezkedve megteremtették Európa délkeleti részén a legnagyobb mintavásár intézményt. 1922-ben, 1923-ban és 1924-ben egy mintavásárt, 1925 óta pedig évenként két mintavásárt rendeznek; egy speciális tavaszi csak egyes szakmák részére és egy általános őszi, amely felöleli a közgazdasági élet minden ágát.

A jubiláris 25. évben a „Zagrebački Zbor“ szeptember 1—10 között

rendezi meg XXII. nemzetközi nagy mintavásárát, amely felöleli az összes szakmákat és az elmúlt évek tapasztalatai alapján néhány aktuális szakmából speciális bemutatót rendez. Az idei mintavásár igen nagy szabásúnak ígérkezik, mert annyi résztvevő jelentkezett, hogy az állandó egészségügyi kiállítás helyiségeit is igénybe kellett venni, hogy a kiállítók mind helyhez juthassanak. Ugyiszólván az összes helyeket kiadták már és így azok akik azt hiszik, hogy az utolsó percben helyhez jutnak majd alaposan fognak csalódni.

Az idei mintavásárnak export jellege lesz.

A gyáripár különösen olyan termékeket fog kiállítani, amelyek iránt a többi balkáni és levantei államok nagy érdeklődést tanúsítanak, de érdeklődnek iránta a tengermellék nyári vendégei és az angol flotta tisztjei is, akik a kiállítás ideje alatt jugoszláv vizeken tartózkodnak hajóikkal. A mintavásárral kapcsolatosan

tartják meg a villamosközpontok a nagy villamossági kiállítást,

amelynek keretében a villamosságot akarják népszerűsíteni. A kiállítás, amely igen érdekes lesz az „A“ nagyteremben és az „I“ pavillonban nyer elhelyezést. A villamos kiállításon a hazai villamos cégeken kívül az összes nagy világítócégek is kiállítanak és bemutatják a villamosság használatát a házban, konyhában, műhelyekben és gyárakban.

A második

bányász kiállítás

együttal előkészület a brüsszeli 1935 évi nagy nemzetközi kiállításra és a belga valamint az egész világ szakértői előtt fogja igazolni a jugoszláv bányák gazdagságát, amelyeket még csak ezután fognak kihasználni. Ezt a fontos kiállítást kiegészítik a vas- és fémipari kiállítással. A jugoszláv ipar ez alkalommal fog először bemutatkozni és demonstrálja minőségi és mennyiségi termelőképességét. Ezt a reprezentatív kiállítást a „D“ és „E“ pavillonokban helyezik el.

A kiváló

textil ipar

a „C“ pavillonban mutatja be legdivatosabb kreációit.

A külföldi, de hazai közönség számára is nagy látványosság lesz

a nemzeti kézműipari kiállítás,

ahol a világhírű házi szőttéseket, famunkákat, kerámia stb it mutatják be. Különösen nagy figyelmet fordítanak a fa és rézmet-szésre és bemutatják ennek fejlődését a legrégebb kortól kezdve a mai technikai fejlettségig. A rendkívül díszes anyag kiállításánál a néprajzi múzeum is közreműködik

Az élelmezési ipar kiállításán

a mezőgazdasági ipar termékeit konzervgyárak, tejfeldolgozó üzemek, létsztagyárak, hentesáru gyárak termékeit, olajat, italokat, kávé stb it fogják bemutatni. A kiállítás ezen része a vendéglősöket, kereskedőket és háziasszonyokat egyenlő mértékben fogja érdekelni.

A mezőgazdasági gépek és felszerelések

kiállítását pedig elsősorban a mezőgazdák részére rendezték.

E speciális kiállításokon kívül, amelyek megrendezésén a legkiválóbb szakemberek vesznek részt, még

a többi szakmákat is bemutatják

így a bőr, fa, vegyi, papír stb. ipar termékeit is.

Nagy figyelmet érdemel

az olasz kiállítás,

amelyet az olasz követi intézet rendez. Az olasz kiállítás 600 négyzet méter területen

Nem hagyták jóvá Temerin tisztviselői szabályrendeletét

A temerini tisztviselő szabályrendelet ellen mint már megírtuk, hat fellebbezést adtak be, mit a felsőbb hatóságok méltányoltak s új határozathozatalra utasították a képviselőtestületet. Együttal külön hangsúlyozással felhívták a képviselőtestület figyelmét arra, hogy az újra való tárgyalásnál vegyék figyelembe a báni rendeletek idevágó intencióit.

Külön felhívják a figyelmét a képviselő

testületnek, hogy a fizetéseket méltányosabban állapítsák meg, a hivatalnokokat hogy nyugdíjaiktól el ne essenek sorozzák be a főtisztviselők közé, a megszüntetett orvosi és bábái állást újból töltsék be, tekintettel, hogy Temerinnek tizezernél több lakosa van és ezért két községi orvosra és három községi bábára szüksége van, végül pedig úgy a közgyámi mint a pénztárnoki állásokat is önállóan szervezzék meg.

Lepecsételtek két szubotocai nyomdát

Az új ipartörvény koncesszióhoz köti a nyomdák működését. Ez indította az iparhatóságokat arra, hogy eljárást indítsanak két nyomda, a Rajesics Etelka féle és a Topoláról átköltözött Miholec János féle nyomda ellen. Rajesics Etelnek egyáltalán nem volt koncessziója, Miholec koncessziója pe-

dig Topolára és nem Szubotocára szült, hiolt a koncesszió mindig helyhez kötött. Ennek alapján a szubotocai iparhatóság leltította a két nyomda működését, a napokban pedig a rendőrség le is pecsételte a nyomdákat, hogy azok lezárt üzemeikben ne végezhesenek nyomdai munkákat.

Szövetkezzünk

— Levél a szerkesztőhöz —

B. Iapjuk meglehetősen sokat foglalkozott a noviszádi villanytelep ügyével és ezt a kérdést mindig a kellő objektivitással kezelte. Kétségtelen, hogy a villanyáram, a világítás ügye elsőrendű élet-szükségeink közé tartozik, legyen szabad azonban ezzel kapcsolatban egy másik és igen fontos gondolatot is felvetnem. A villanykérdésen kívül számtalan más olyan kérdés merült fel, amelynek rendezése szintén elsőrendű feladat. A világitáson kívül mindenkinek kétségkívül nagy problémát jelent a többi élet-szükségleti cikk beszerzésének kérdése. Így például sok gondot okoz a

fűtés, a ruházkodás és az élelmiszer biztosítása.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között, a kereseti lehetőségek korlátozása és a szűkös kereset mellett az a helyzet, hogy a fogyasztó még a leg-minimálisabb élet-szükségeit sem tudja kellőképen fedezni. Bizonyára sokan akadnak az olvasók között, akik a nehéz helyzet orvoslásán fáradoznak vagy legalább is tőlük telhetően szívesen tennének valamit a beszerzési lehetőségek kedvezőbbé tételében, egy ember azonban kevés ennek a megoldására, mert sem önmagának sem az összességnek nem használhat.

Gyomor- és béltálmaknál, székrekedésnél, emésztési zavaroknál, nyhe széklelet eredményez és az emésztési szerveket rendben tartja a

„Grossinger-tea“

100% gyógynövények keveréke. — Csomagja 20 — dinár.
Kapható gyógyszerárakban. — Megrendelhető:

PHARMACIA GROSSINGER, NOVISAD

Kérjen INGYEN minta csomagot! Odobr. 501 od 19. V./34

fogja bemutatni az olasz ipar azon termékeit, amelyek iránt Jugoszláviában érdeklődés mutatkozik és amelyeket kompenzációs alapon lehet a jugoszláv árukért behozni. Az olaszok, textil, kerámiai, üveg, vegyi, elektrotechnikai, és nehéz iparukon kívül bemutatják a turisztikai propagandaanyagot is. Olaszország ez alkalommal állít ki először hivatalosan is Jugoszláviában, hogy ezáltal előmozdítsa a jugoszláv—olasz kereskedelem kifejlődését.

Teljesen külön részt kapnak a kiállításon a

találmányok,

amelyek keretében a legújabb szabadalmazott modelleket és terveket fogják bemutatni a nagyközönségnek.

Az idei kiállítás minőségileg és mennyiségileg is felülmúlja az összes eddigi mintavásárokat és így érthető az a nagy érdeklődés, amellyel nemcsak szakkörökben, hanem a nagyközönség körében is várják a zágreci mintavásár megnyitását. A közlekedésügyi miniszter a zágreci mintavásárra utazóknak augusztus 31-től szeptember 10-ig féláru vasuti jegyet engedélyezett, míg a kiállítók ezt augusztus 28-tól szeptember 14-ig vehetik igénybe, úgy, hogy az elutazási helyen Zagrebbe váltott jeggyel ingyen utazhatnak vissza, ha a mintavásártól kapott igazolvánnyal igazolják, hogy a vásárt megtekintették illetve azon kiállítottak. Az összes közép-európai és balkáni államok 25—30 százalékos menetjegykedvezményt adtak a zágreci mintavásár látogatóinak.

A kérdés megoldásának egyetlen módja van: a szövetkezés. Nem kell egészen a külföldre menni, hogy példát keressünk. Nem kell példaként a németországi „cooperatív”-eket, vagy az osztrák „Konsum Vereín”-eket, sem a magyarországi „Hangya” szövetkezeteket felemlíteni, itt nálunk is elég példát találunk erre. Ilyen a német „Agraria” szövetkezet és az ország nyugati és déli vidékein meginduló nagy szövetkezeti mozgalom (zadrugarsztvo) következtében egyre nagyobb számban jelentkező beszerzési, valamint egyéb szövetkezetek.

Ezek a szövetkezetek tagjaik részére a szabad kereskedelem útján forgalomba hozott áru árfolyamától lényegesen olcsóbban és kedvezőbb feltételek mellett bocsájtják rendelkezésre a közszükségleti cikkeket vagy terményeket. Amikor látjuk, hogy milyen bámulatos munkát, milyen eredményeket tud felmutatni az ilyen szövetkezés, akkor szinte önmagától felvetődik a kérdés: vajjon nem volna-e lehetséges itt nálunk, Noviszádon is létesíteni egy általános beszerzési és fogyasztási szövetkezetet, amelynek tagjai nemzetiségi, vallási és társadalmi különbség nélkül beszerzési áron és kedvező feltételek mellett hozzájuthatnának fűtőanyaghoz, vi-

lágításhoz és általában az összes közszükségleti cikkekhöz?

Nem vagyok utópista, amikor bátran állítom, hogy Noviszádon minden feltétele megvan a szövetkezet megalapításának. Csak hozzá kell fogni a kérdés megvitatásához és a teendők megállapításához. Hiszem és elvárom, hogy a közönség ezt a mindenképpen időszerű és megbecsülésre méltó eszmét szeretettel karolja fel és kérem azokat, akik a szövetkezeti kérdéssel komolyan kívánnak foglalkozni, adjanak kifejezést véleményüknek a kérdést illetően ennek a lapnak a hasábjain, amelyeket a lap szerkesztősége erre a célra az olvasók rendelkezésére bocsájt.

Adja Isten, hogy városunk lakossága helyesen fogja fel a felvetett gondolatot és hozzászólásával segítse a megvalósuláshoz a szövetkezet megteremtését, hiszen mindnyájunk közös érdekéről van szó. Ne várjunk arra, hogy más adjon erre példát, hanem legyünk egyszer mi is példaadók.

Tisztelettel:

Jovánovics Milán

— 0 —

SÓHIVATAL

Rovatvezető: Diósy Gábor

Mikor fizet a feles és a harmados kereseti adót? Adnak-e a betáblázott tartozások után adóelengedést?

Az egyik Gazdakör tagjai kérdik: Szeretnék tudni, hogy milyen pénzintézetek vagy bankok esnek a földművesvédelmi törvény alá? Itt a gazdakörünknek több tagja tartozik az Agrár banknak Beogradban, amik leginkább amortizációs kölcsönök.

Kérdezzük, vajjon a betáblázott birtokok élvezhetnek-e adóelengedést, hogy jogos-e felesék és harmadosok megadóztatása kereseti adóval.

Minálunk a feles, meg a harmados földek munkáit megadóztatják és hiába kérvényezzük, a kérést visszavetik és harmadosföldes kereseti adót vetnek ki ránk. Én például 84 lánca felesföldet szántok. A sajátom összesen 18 lánca. Van két feleséges fiam 5 gyerekkel, a vejem szintén gyerekekkel. Összesen tizenhárman vagyunk. Ezekből a családaimból 3 nem, de a többi mind munkabíró. Ők velem együtt munkálják a földet és a törvény egy pontja állítólag azt mondja, ha a családommal dolgozom, akkor adó alól mentes vagyok és helyett 430 dinár adóalapot vetnek ki rám. Hiába felelbezem, visszadobják. Pedig a pótlékkal együtt nagy összeget tesz ki.

Válasz:

Hogy melyik pénzintézetre vagy bankra vonatkozik a földművesvédelmi törvény?

Mindegyikre kivétel nélkül, ha foglalkozik kölcsönadással. És melyik nem foglalkozik? Természetesen a Privilegizált Agrárbankra is vonatkozik. Sőt felhívom a figyelmét arra, ha 12 esztendőnél több van hátra bármely hosszulejáratu (amortizációs) kölcsönnél, akkor — ha az adós akarja — nem is 12 év alatt fizeti vissza a kölcsönt, hanem (mondjuk 20 év alatt) ha még husz esztendő volna hátra. A kamat azért itt is csak 6.02 százalék. Mivel pedig az amortizációs kölcsönök kamata is rendszerint 11—13 százalék, ezért ezeknél is (ha az adós kimutatja, hogy földműves, vagyis kivészi a községi előljárástól az erről szóló bizonyítványt), akkor minden kedvezményt lehet biztosítani, amit a törvény előír. Ezek a kedvezmények elsősorban, hogy 1932 április 20 óta csak 6 százalék kamatot számíthat a bank és mivel bizonyosra vesszük, hogy legalább is 10 százalékot, de esetleg 13 százalékot is fizettek az illetők,

ezért mindazt, amit 1932. április 20-án fennállott tőkehátralékra azóta 6 százalékon felül kamatra fizettek azt a kamattöbbletet le kell vonni az akkori tőkehátralékból.

Azt a tőkehátralékot pedig, amely ez után a levonások után fennmarad, ezt a maradékot vagy 24 százalék levonásával kifizethetik, vagy 12 év alatt a törvényben előírt rátákban fizethetik vagy — ha hosszabb lejáratu a tartozás 12 esztendőnél — akkor hosszabb idő alatt. Mindezt f. évi november 15-ig kell megtenni, de jobb előbb, nehogy körmére égjen az adósnak a fizetés és — ha valahol hiba lenne — ne legyen ide je kiigazítani.

A bankok és a többi hitelezők nem szívesen egyeznek abba, hogy a fenti módon fizessenek, de a törvény részletesen megmondja, hogy a hitelezőket hogyan lehet rászorítani.

Betáblázott birtokok élveznek-e adóelengedést. Nem. Régen csökkentették az adósnak az adóját, ha bekebelezett tartozása volt s ezt igazolta. Ez olyan régen volt, hogy tán igaz sem volt! Ma azonban ilyesmiről nem tudunk. Épen ezért készült a földművest védő törvény, hogy az adós gazdák a terhektől szabadulni tudjanak könnyebben s hogy jusson nekik valami a réven abból, ami elveszett a vámon.

Van-e sokgyerekes apákra vonatkozó adóelengedés? Van. Csak kérdezzék meg bátran a községházánál, aki gondolja, hogy ezen az alapon reménye lehet. Bizonyos, hogy meg is kapja, ha jogos rá.

A kérdező azonban semmi szin alatt se kapna még így se, mert csak saját gyerekei után jár a kedvezmény, a gyerekek gyerekeit már nem lehet hozzászámítani. (Tehát a két fia és veje gyerekei nem számítanak a törvény szerint abba a szaporulatba, amiért az adókedvezmény jár). Képzeld csak el, hogy mi történe, ha a törvényt így is lehetne vonatkoztatni? Ma olyan súlyos a gazdasági világválság, hogy — ha ilyen törvényt hoznának — az egész retyerutyája összeköltözne mindenkinek még ha halálos ellenségek volnának is — csak fizetni ne kelljen. Mert — ha adósságlagadástól van szó — akkor még áldozatokra is képes az ember.

SZÜLOKNEK!

Családtagjai számára, akik sápadt arcuk, gyenge idegzetűek és étvágytalanok, ajánlunk „Energin”-t a vér, idegek és étvágy erősítésére. Felnőtteknek naponta 3 likőrös pohárával, gyermekeknek, naponta 2 kiskanállal.

„ENERGIN” kapható gyógyszerárakban félliteres üvegekben, melynek ára 35.— dinár.

Reg. S. Br. 4787/33

Mikor jár a felesbérletek után kereseti adó? Ami a feles és harmados földek bérlete után való kereseti adó fizetését illeti, e tekintetben az alapelv az, hogy

aki — saját földjén kívül — tegy feljebb még további 30 katasztrális holdat bérel felesként vagy bír har madában és ezt a bérletet maga meg a családtagjai művelik, akkor nem fizet ezután a bérlet után külön kereseti adót.

A példaképen felhozott esetben alighanem azért vetettek ki a felesbérlet után kereseti adót, mert a bérelt 84 holdat úgy tekintik, mintha egyedül egy ember bérelné holott, — amint írja — voltaképpen négyen t. i. négy férfi és családja (Őn, meg a két házas fia és a veje) bérelnek együtt 84 holdat, egy-egy ember tehát átlag 21 katasztrális holdat. Ez a 21 holdas bérlet pedig nem esik külön kereseti adó alá. Ezért a jövőben úgy jelentsék be a községházánál, hogy mindegyik külön-külön munkálja és vállalja a ráeső 21 holdat. Ez a feles meg a harmados föld ugyan nem nyereséges vállalkozás, hanem egyszerű munkaszerződés. A felesgazda adja a földet, a felesbérlet adja a magot és a munkát, a harmadosbérlet pedig a felesgazda adja a földet és a magot, a harmados pedig pusztán a munkaerőt. Tehát — a dolog természete szerint — mindenki annyi feles vagy harmados földet vállalhat csupán, amennyit elmunkálni képes. Ezért kell ennek a tényállásnak megfelelően a szerződést kötni, az adó alá is így bejelenteni, s akkor majd nem lesz hiba és panasz. A 84 holdat bérlő családapát nem tekinthetjük ez esetben — mint családfejt — olyannak, aki házközösségben vállalkozik, mert nálunk ilyen házközösségek nincsenek és azért mert ebben az esetben véletlenül az apa meg a két házas fia, meg a veje nem külön-külön gazdálkodnak, hanem együttesen — ez még nem jogi értelemben vett házközösség úgy, ahogyan az ilyesmi az ország más részében létezik. Tehát a bérbeadójukkal vagy — ha több bérbeadójuk van — akkor ezekkel úgy szerződjenek meg, hogy feltüntetik, mennyit bérel önállóan (tehát mennyit vállal) egy-egy családnak. Hogy kinek a lovával szánt, kinek a lovával fog össze vagy kik segítenek össze a munka elvégzésénél, ez a munka beosztásának kérdése, amihez senkinek köze nincs. Ott is hagyhatják a termést a földeken. Az azonban bizonyos, hogy — ha ezt megteszik — többet felesföldet nem kapnak, hanem csak pénzért s azt is előre kell fizetni. Ebből is látszik, hogy a munkavállaláson fordul meg a felesbérlet sorsa. Aki tehát 30 holdig vállal feles vagy harmados földet, az jelentse is ezt a községházán, mutassa meg a szerződést és kérje, hogy őt a kereseti adókötelesek lajstromába ne vegyék fel. Aki azonban mégis benne van (mint a 13 családos felesbérlet) az kérje, hogy töröljék ki mint nagygazdát, s akkor majd nem lesz adója.

A multa vonatkozólag nehéz töröltetni a már kivetett adót, mert bizonyosra vesszük, hogy azért vették fel a lajstromba, mert ott úgy szerepel, mint aki egymaga bérel 84 holdat. Ekkora bérlet azonban már kereseti adó alá esik. Meg kell tanulni a törvényt, mert — ha a hatóságoknak megtevesztő adatokat jelentenek be, — akkor magukra vessenek. A törvény nem tudása azonban — sajnos — nem mentés.

— 0 —

Rádióműsor

CSÜTÖRTÖK, augusztus 16

BEOGRAD:

- 10.45: A napi műsor felolvasása.
- 10.50: Vizállásjelentés.
- 11.00: Részletek Wagner Lohengrin című operájából (Hanglemezek).
- 11.30: Tarka lemezek. Műsoron: 1. Kjai: Kelet.
- 2. Drdla: Emlék. 3. Strauss: Tavasz hangok, keringő. 4. Strauss: Mesék a bécsi erdőből, keringő. 5. Frimpl: Rose Marie, ábránd. 6. Doppler: Alsa, mazur.
- 11.59: Pontos időjelzés.
- 12: Harangszó a székesegyházból.
- 12.05: Szalonzenei hangverseny. Műsoron: 1. Mozart: Mindenki így csinál, nyitány. 2. Gounod: Fauszt. 3. Gounod: Imádság.
- 12.45: Tözsde.
- 13: A szalonzenei hangverseny folytatása. Műsoron: 4. Mozart: Kis éjjeli zene három tétel.
- 13.50: Az Avala hírei és pontos idő.
- 17.55: Pontos időjelzés, az esti, valamint a másnapi műsor felolvasása.
- 18.00: Asszonyoknak. Gavrilovics Sztojan politikai előadása.
- 18.30: A szalonzenei est hangversenye. Műsoron: 1. Schubert: Alfonso és Estrela, nyitány. 2. Schubert-Berte: Három a kislány, egyveleg. 3. Hildak: Taavsz. 4. Elgár: Szerelmi üdvözet. 5. Grieg: Ave Maria. 6. Grieg: Erotikon. 7. Szibeliusz: Szomorú keringő. 8. Blon: Vjrágsuttogás.
- 19.30: Előadás a ceri ütközetről.
- 20.00: A királyi testőrség szimfonikus hangversenye. Vezényel Pokorni Dragutin. Műsoron Krutzer, Beethoven, Novák, Csajkovszki és Wagner szerzeményei.
- 22: Pontos időjelzés és az Avala ügynökség hírszolgálat. Utána tánclemezek.
- 22.50: Közvetítés a Kraljevina étteremből.

BUDAPEST:

- 6.45: Torna. Utána hanglemezek.
- 9.45: Hírek.
- 10: 1. Képek a régi magyar faluból. 2. Divatos apróságok. (Felolvasások).
- Közben: Hanglemezek.
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
- 12.05: Az állástalan zenészek szimfonikus zenekara. Vezényel Melles Béla.
- Schubert: Rosamunda, nyitány. — Huszka Jenő: Részletek a Bob herceg c. operettből. — Lehár: Arany és ezüst, keringő. — Morena: Egyveleg. — Oscheit: Cigánytáborban, induló.
- Közben kb. 12.30: Hírek.
- 13.20 (1.20): Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
- 13.30 (1.30): Révész CLászló zongorázik, H. Csighy Ella énekel zongorakísérettel.
- 14.40 (2.40): Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek.
- 16 (4): „Párizstól Tokióig“ Bánky Sándor ifjúsági előadása. Felolvassa Radó Árpád.
- 16.45 (4.45): Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 17 (5): „A huszonötödik“ Csermely Gyula elbeszélése.
- 17.30 (5.30): Toll Árpád és Toll János cigányzenekara.
- 18.30 (6.30): Munkástéletra.
- 19 (7): Konez János hegedül zongorakísérettel
- 19.45 (7.45): A rádió külügyi negyedőrája.
- 20 (8): Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák előadása: „Mocsányi-Lakos revü“.
- 20.45 (8.45): Hírek.
- 21.10 (9.10): Hanglemezek.
- Verdi: Traviata, előjáték (Dr. Weissmann zenekara). — Weber: A bűvös vadász, ária (Glaser). — Thomas: Mignon, ária (Njnon Vallin). — Verdi: Aida, kvintett az I. felvonásból. — Puccini: Tose aimája (Meta Seimeyer). — Mascagni:

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'— dinár, NAGY BETŰS 2'— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 10'— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként 1. a hirdetési oldalán 0'80 dinár 2. a szövegrészben 2'50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedményt adunk, az álláslekeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbeléptetett új hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

Technikum Konstanz

Gépész- és elektrotechnikai mérnökiskola. Repülőgép- és automobilyártás. Díjtalan prospektus

Kereslet

IRODISTANÓ, szerb-német nyelvtudással, kezdő fizetéssel felvétetik. Noviszád, Zseljeznicska ul. 91. 1868

Szakácsnő, aki önállóan konyhát tud vezetni, felvétetik. Cara Lazara ucca 3, Noviszád. 2113

Kiadó

Elegáns lakás, két szobával, előszobával és összkomforttal, a város központjában, szeptember 1-re kiadó. Schwarz-ház, Koszovszka 2, Noviszád. 2078

Új családi ház azonnalra kiadó az orosz temetőnél. Bővebbet Gambrinusz sör-csarnokban. 2110

A legjobb és legfinomabb csapvíz, raznica, kiltűnő sör és elsőrendű borok caak **RADOMIR PROKICS** „Topola“ éttermében Noviszád, Buna-ucca 22. 10 darab csapvíz 4"- din. Előbmenü 12"- din.

Allást keres

Mestervizsgálóval rendelkező mészáros-hentessegéd, aki évekig mint tőkelegény dolgozott, állást keres. — Primorszka 10, Noviszád. 2104

Eladó

SAROKHAZ, jól bevezetett fűszerüzlettel eladó. Noviszád, Szeve Szevanovitya 7. 2022

Szelektor, Hofherr-Schantz gyártmány, kifogástalan állapotban, eladó. Forgácsmalom, Bácska-Topola. 2116

Különléle

PAPLAN- és kárpitos-áruban vezető cég Tape-tarszko i Jorgandzsijszko Poduzetye, Noviszád, Jev-rejszka ul. 12. 1808

22- dinár

100 kilogramm száraz par-kethulladék tűzifa, házhoz szállítva. **Vukovics J. és Társa**, Szubotica, Jukicseva ul. 41. Tel. 5-69. 103

Parasztbecsület, bevezető kórus. — Wagner Tannhaeuser, Wolfram áriája. — Wagner: Lohengrin, zárójelenet az I. felvonásból. — Wagner: Istenek alkonya, gyágyászinduló. — Bizet: Carmen, induló a IV. felvonásból.

22 (10): CIdőjárásjelentés 22.05 (10.05): Az Operaház tagaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

Farkas Ferenc—Vaszy Viktor: Balatoni nyitány. — Garami Béla dr.: Fekete-fehér, operettegyveleg. — Paksy József dr.: Szerelmi keringő; Spanyol induló. — Szmracsányi A.: Keringődal; Fox-trotté. — Sattler Andor: Kalifornia. — Gráber Lajos: Balett-jelenetek. — Nagy Frigyes: Románó. — Nádor Mihály: Részletek a „Babavásár“ című operettből. — Polgár Tibor: Nápolyi szerenád. — Strauss János: Perpetuum mobile.

22.00 (11.30): Len Baker jazz-zenekarának műsora.

PRAHA:

- 6: Ébresztő, torna és hangverseny.
- 10: Lemezek.

Auto, traktor, Diesel és Stabil motorok 18-kételes gyári javítását végzi a legmodernebb gépekkel **Fellegi József, Novisad, Gajeva 5** Traktor javításhoz kérje ingyen árjegyzékemet

VÉGELADAS!

Az idő rövidsége miatt a raktáron lévő összes **NŐI ÉS FÉRFI DIVATÁRUKAT UJBÓL TETEMESEN LESZÁLLÍTOTT ÁRBAN** teljesen kiárusítom. — Használja ki ezt a kedvező alkalmat. Ugyanitt teljes üzletberendezés utánsós áron eladó. **SCHWARZ VILIM** Kraja Petra ulica 7.

Le a drágasággal!

Ez a legfőbb üzleti elve az ujjonnan megnyílt

CIPŐ üzletnek! **ÁRAK:** Női cipő rengeteg változatban Din. 129.- Férfi cipők Din. 99.-, 149.- Gyermekcipők nagyság és minőség szerint legolcsóbban. **„BORA“** JAVÍTÁSOK ÁRAI: Férfi féltalp Din. 20.- Női féltalp „ 16.- Gyermekféltalp D. 10-14

Katolikus hittankönyvek

Katekizmusok, bibliák, horvát-német-magyar nyelvűek (a volt Szent Antal kiadásuk) kizárólagos szétküldés. Vizonteladóknek engedély. Kivánatra könyvjegyzéket ingyen küldünk. **Medjunarodni Novinszki Zavod — Szubotica** Vojnovicsseva ul. 7.

Leánynevelő intézet!

Szülők, akik gyermekeiket az oszijeki közép- vagy polgári iskolába akarják adni, elhelyezhetik mint bentlakó növendéket a Szent Keresztről nevezett nővéreknél Oszijeken, a Pejacevicseva ucca 21. szám alatt levő nevelőintézetben. Mérsékelt áron kapnak teljes ellátást. Azonfelül zongora- vagy privátórát is vehetnek szerb nyelvből. A növendékek bent az intézetben nyerhetnek kiképzést női kézimunkában, a háztartás vezetésében. Erre a célra szakképzett tanítónő nővérek állnak rendelkezésükre, akik megtanítják növendékeiket főzésre, gyümölcseltetésre stb., szóval mindarra, amit egy jó háziasszonynak tudnia kell. Közelebbi felvilágosításért forduljanak az intézet főnöknőjéhez az alanti címre:

Uprava Konvikta č. ss. sv. Križa. Oszijek I, Pejacevicseva ul. 21.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

- 11.05: Muzsik-szalonzenekar.
- 12: Lemezek.
- 12.30: Szalonzenekar.
- 13.40: Lemezek.
- 15.15: Az 5. gyalogezred fuvószenekara.
- 18.10: Német műsor.
- 19: Hangverseny.
- 10.10: Gyermekelőadás zenével.
- 21: Rádiózenekar Hloun Mária hegedűművésznővel.
- 22.15: Az állástalanok szalonzene-kara.

WIEN:

- 9: Hírek.
- 12: Lemezek.
- 14.10: Művészlemezek.
- 16.10: Hangverseny.
- 16.30: Grünberg Tilla zongorázik.
- 17.50: Lemezek.
- 21.45: A Steiner házaspár hegedű kettőse.
- 22.30: Hangverseny.
- 22.50: Az állástalanok zenekara.

FOGYASSZON

növényi kávé, mert egészséges és olcsó! Kapható minden jobb fűszerüzletben!

MISTER SOFFÓR

— Regény —

Irta: Szártsa Géza

(4)

A leány haragos pillantással mérte végig.

— Ne komédiázzon. Nem volt itt senki. Ezekkel a rémmesékkal csak érdekesebbnek akarja magát feltüntetni!

A mérnök mozdulatlan arccal hallgatott. Miss Worth gyűlölettől szikrázó szemmel nézte ezt a mozdulatlan arcot, aztán sirvafakadt. Baráth egy pillanatra megintgott, de újra erőt vett magán és a szempillája se rezzen, amikor Worth nyersen rárivalt:

— Menjen!... Ne lássa sirni ezt a lányt!

Meghajította magát és kiment. Az ajtó előtt Jon Hillbe ütközött. Hill hatalmas bőrdönt szorongatott a kezében és lihegve sugta:

— Azonnal gyere! Le az autóhoz...

Amikor benn ültek Hill felpattantotta az automatikus zárt. Baráth meglepetten nézte a koffert. Kusza összevisszaságban a legdrágább ékszerek egész tömege csillogott egy egész halom százdolláros és e, y vaskos csekkfüzet között. Hill lihegve haddarta:

— Maga nagyobb lökötő, mint ahogyan látszik. Nyugodt, körültekintő, óvatos és mégis bátor. Mi ketten még milliókat kereshetünk... Ért engem? Ez itt Miss Mary minden ékszere... És ez Worth csekkönyve. Ha velem tart, mindketten gazdagok vagyunk... Én már magamban nem bízom eléggé. Öreg vagyok. Ez az érték itt kitesz százezer pengőt... Most valahol át kell menekülnünk a határon... Ne gondolkozzék sokat... Velem tart?...

Baráth derűs tiszta tekintettel nézett Hillre. Aztán csak ennyit mondott:

— Magával tartok...

A Zrínyi utcai kapitányság előtt olyan hirtelen fordult a kapu alá, hogy majdnem elgázolta a rendőrt. A következő pillanatban kiugrott a kocsiból és gallérjánál fogva kirántotta a halálsápadt Hillt is, aki kétségbeesetten ordított az vasmarok szorításában. Hat rendőr ugrott egyszerre a mérnök elé:

— Mi az? Mi van itt? — kiabáltak össze-vissza.

— A koffert nyissák ki, — ordította tul a zajt Baráth.

Az egyik rendőr felpattantotta a koffer zárait. A körülállók elképedten nézték a csillogó ékszerek halmazát. A törzsörmes-terek öregrokája Baráth mellé állt.

— Ez a csirkefogó lopta — mondta a mérnök röviden Hillre mutatva.

A kiérdemesült boxsampiont megszijjazva vezették az ügyeletes rendőrkapitány elé, ahol Baráth röviden elmondta a történeteket.

— Az ajtóban azzal fogadott, hogy rendkívül fontos közölnivalói vannak. Aztán az autóban megmutatta az ékszereket és arra kért, hogy tartsak vele. Hát vele tartottam egészen ideig.

A rendőrkapitány végignézte az izzadó Hillt.

— Na öreg szalámitolvaj, hát mit szól mindehhez?

— Én csak akkor vallok, — nyöszörgött Hill — ha már Mr. Worth is itt lesz.

A kapitány megnyugtatta:

— Ez a kívánsága rövidesen teljesül.

A mistert azonnal idetelefonáljuk...

— De egy szót se tud magyarul, — siránkozott Hill — pedig az amit elmond, nagyon furcsa história lesz...

— Mondhat amit akar, — szolt a kapitány, — elég jól tudok angolul... Uraim tessék kifáradni... Csak Hill marad itt...

Felvette a telefonkagylót.

— Dunapalota? Halló... igen! Itt a rendőrkapitányság központi ügyelete. Kérjük Mr. Worthot, hogy rendkívül fontos ügyben azonnal sziveskedjék idefáradni. Köszönöm.

Mr. Worth tizenkét perc múlva bekopogott a kapitány ajtaján. Mr. Ketskés, aki negyedfél esztendeig volt hadifogoly Angliában, elmondotta a történeteket. Mr. Worth egyáltalán nem látszott meglepettnek. Annál inkább Mr. Ketskés. Amikor a következő magyarázatot hallotta:

— Hill urnak, aki még Amerikából régi ismerősöm, én adtam a megbízást arra, hogy az ékszerekkel, dollárkészpénzzel és csekkönyvvel kipróbálja új soffórömet Mr. Baráthot. Hill ártatlan...

— Mr. Baráth pedig becsületes ember, — tette hozzá nevetve a rendőrkapitány. Hill fellélegzett. Kezéről levették a szíjait. Kissé szomorúan nézett az autókirályra:

— Jó, hogy nem akasztottak fel mindjárt, — sóhajtott.

Mr. Worth nevetett:

— Öreg csirkefogó, ha eddig nem akasztottak fel, most már igazán nem kell félned...

A megnyugtató szavakat a rendőrkapitány szakította félbe, aki behívatta a mérnököt és közölte vele, hogy a tolvaj — Mr. Worth vallomása szerint — egyáltalán nem tolvaj. Csak egy kísérletről volt szó. Mr. Worth óhajtott meggyőződést szerezni. Baráth közbeszólt:

— Az én becsületességemről?...

A választ Mr. Worth adta meg:

— Ugy van Mr. Baráth. És ezért nem kell nehezeltetnie. Sőt. Mondhatom, hogy ezt a próbát is fényesen állotta ki...

A mérnök hallgatott.

— Lehet, — folytatta Mr. Worth, — hogy nem voltam elég őszinte önnel szemben, de az amerikai üzletek tempója nem bírja el a bizalmat... legalább is nem ismer üzletet bizalmi alapon, inkább bizalmat üzleti alapon. Ön jó úton van...

Hill a mérnökre nézett és csak ennyit mondott:

— Csak továbbra is használja az ökleit my dear. De lehetőleg mindig jó helyre üssön...

A kapitány felállott. Elbűsüztak. Lenn a kapuban a kiérdemesült boxsampion titokzatos arccal sugta Baráthnak:

— Ha minden próbát kiáll, vagyont szerezhetsz... Csak a lányt hagyja ki a játékból. Az bolond... Szegény anyja is az volt. De azért legyen okos. Egyszer mégis rá kell néznie...

A mérnök rámosolygott az öregre. És csak ennyit mondott:

— Öregem, vagy ránézek, vagy okos leszek. Harmadik eset nem lehetséges...

A szállodába érve Mr. Worth nyugtalanul nézett körül.

— Hol van Mary?

Átsietett a három szobán és éppen akkor tért vissza, amikor Hill lecsapott az asztalra.

— Egy levél! — kiáltotta. És Mary

írása. Mr. Worth remegő kézzel tépte fel a borítékot és reszkető hangon olvasta fel a

levelet:

Drága Apucim! Váratlanul meglátogattott két newyorki barátod. Mister Croydell és Mister Byrd a General New Motors Cie. igazgatói. Miután téged elhívtak, egy kis sétakocsizásra mentünk. A viszontlátásig csókol

Mary.

Mr. Worth kétségbeesett arccal roskadt a székre.

— A gazemberek... Elrabolták a lányomat. Most meg fognak zsarolni... Szegény Mary milyen ijedelmet állhat ki...

— Az amerikai tempó, — mormogta Baráth.

Aztán hangosabban folytatta:

— Értesítenie kell a rendőrséget. Ha rádiókörözést adnak le, a magyar csendőrség és rendőrség lefogja a legsötétebb és legelszántabb csikagói banditát is. Hiszen még csak órákról van szó!...

Mr. Worth pillantásában némi kicsinyléssel tekintett a mérnökre.

— Ön nem érti az amerikai tempót...

Baráth esendesen lenyelt egy mosolyt.

— Itt kár volna, sőt végzetes lehetne a rendőrséghez futni... Ön persze ezt nem tudhatja...

Kopogtak. Egy boy lépett be, kezében sürgönnnyel. Mr. Worth halálsápadtan olvasta:

Nem értem a két gentleman viselkedését. A legnagyobb titokban küld ide Mr. Baráthot, akivel, mint a te megbízottal akarnak tárgyalni. Baráth azonnal induljon. Gödöllő bejáratánál egy motorkerékpáros várja, megismeri majd arról, hogy a motor kormányára egy virágcsokor van kötve. Félek. Mil-liószor csókol

Mary.

Mr. Worth remegett az izgalomtól.

— Azonnal induljon! — kiáltotta.

Baráth meghajította magát és kiment a szobából. Amikor az ajtó becsukódott mögötte, Mr. Worth izalma egyszerre elmúlt. Derűsen és mosolyogva nézett Hillre, aki visszamosolygott rá.

— Különösképpen Mr. Baráth se tudott elnyomni egy mosolyt, amikor becsukta magamögött az ajtót...

Budapest emberregetegén csakhamar átvergődött s amikor a hatalmas Royal Cord kiért a gödöllői műutra megnyomta a gázpedált. Félóra múlva Gödöllő előtt állott. A leglassabb tempóban ment. Összehunyorított szemmel figyelve az utat. Két perc múlva meglátta a felvirágozott kormányu motorkerékpárt. A Royal Cord a motoros elé suhant. Baráth ajkait meglepett kiáltás hagyta el:

— Kovács!

A motorkerékpáros nevetve csodálkozott vissza:

— Na mi az? Ugy bámulsz rám mint-ha...

— Dehát, te vagy a küldönc?

— Én. Olyan buta képet vágtam, hogy mindenre alkalmasnak találtak. Ahogy kívántad, megfigyelés alatt tartottam a Dunapalota bejáratát. A szőke hölgy csakhamar meg is jelent két jöltáplált ur társaságában. Egy amerikai jelzésű nagy turakocsiba ültek. Rájuk ragadtam és Aszódig követtem őket. Ott bementek egy utszéi csárdába.

(Folytatjuk)